Ժ.Ա. ՏԱՐԻ 3266 (Ն. Տ.) 5 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1895 — 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1894 — 8 ՐԷՃԷՊ 1312 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՏԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Պարսկիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրամական արժէք	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ	Դրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ ապրանքներ եւ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Թուրքիոյ Հայոց Նորընտիր Ս. Պատրիարքը ծնած է 1845 փետրուար 12ին, ի Գումգապու, մկրտուած Ս. Մինգեան քահանայէն՝ ի Մայր եկեղեցի, և անուանակոչուած՝ օրուան տօնին առթիւ Սիմէոն. իր նախնական ուսումն ստացած է Մայր վարժարանի մէջ. Գարան Սիմօնի պապը՝ դերձակ Մարտիրոս, Զմիւռնացի ըլլալուն՝ Իզմիրլեան մականունը առած է։ Իսկ հայրը՝ դերձակ Համբարձում, բարեպաշտ հայ-քրիստոնեայ մը, և պարկեշտ արհեստաւոր մ'էր՝ ինը զաւակներու տէր։ Դերձակ Համբարձումին եօթներորդ զաւակն էր Պ. Սիմօն։ 1859ին Գումգապուի դրսի Ս. Պողոսեան վարժարանը սկսաւ յաճախել՝ իր ուսումը կատարելագործելու համար, որ յայնժամ թաղային վարժարանաց մէջ ամենէն բարեկարգը համարուած էր։ Միշտ՝ վարժարանին մէջ կը դասախօսէին՝ Մեղպուրեան Մկրտիչ Եփ. հայրենի ճիւղերը, Տոքթ. Նեսրէս Մեղպուրեան՝ բանահիւսութիւն և ասմունքակալութիւն, Զարեհասեանեան միաչէն Գէորգ պատուելին՝ թեատրոնի բարդախօսութիւն, և Թիւրեան Յարութիւն էֆէնտի՝ քանակագիտութիւն։ Պ. Սիմօնի նախասիրած ճիւղն էր՝ ուսումնական աշխարհագրութիւնը, և ասով առաջ գնաց ինքնաշխատութեամբ տիեզերագրութեան մէջ, և այս ուսման վերաբերեալ համառօտ դասագիրք մը յօրինեց։ Դպրոցին մէջ թէ՛ ուսանող և թէ՛ ուսուցանող էր։ Պ. Սիմօն՝ իր պատանեկութենէն կուսակրօնութեան միտում ցոյց կուտար։ Դպրոցական հանդէսներուն՝ պարագային համեմատ կը ճառախօսէր՝ յառաջնորդեալ նշան իր ապագայ բեմախօսութեանը։

1862ին շրջանաւարտ եղաւ և Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին համար մանկավարժութեան հրաւիրուեցաւ։ Այս պատեհութենէն օգուտ քաղելով՝ Պերպէրեան Աւետիս պատուելիէն ալ իմացական փիլիսոփայութիւն դաս առաւ։ 1864ին Թաքթաքեան Պօղոս Պատրիարքի հրամանաւ, Օրթագիւղի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյն մէջ տիրացու Սիմէօն՝ տարկաւագ ձեռնադրուեցաւ Կարապետեան Յովհաննէս եպիսկոպոսէն։ Տարկաւագները՝ առաջուց ի վեր կամ՝ վանքի մը միաբանութեան կը վերաբերէին, և կամ եպիսկոպոսի մը քով փոքրաւոր պիտի ըլլային։ Սիմէօն տարկաւագ՝ վերջինն ընտրեց։

1868 ի Ագգ. Վարչութիւնը՝ որոշած էր մինչեւ յետոյ անօրէնութիւն, կուսակրօնութեան չի կոչել ոչ ոքի։ Տեղապահ Արիստակէս Սրբազան նկատելով իւր ժամանակի երեք տարկաւագաց արժանիքը, վարդապետական ձեռնադրութեան նշման առաւ։ Այս երեքին մէջէն էր նաեւ Սիմէօն Տարկաւագը, որ 1869 յունիս 29 ին Ս. Լուսաւորչի Գիւտ նշխարաց տօնի բարեկենդանի կիւրակէն՝ Օրթագիւղի եկեղեցին վարդապետ ձեռնադրուեցաւ իւր հոգեւոր ծնողէն (կապուտիկեան Սրբազանէն) և Մատթէոս անուանուեցաւ, ինչպէս նաեւ գաւազանի իշխանութիւնը առաւ միեւնոյն տարւոյ Վարագայ խաչի բարեկենդանի կիւրակէին, միեւնոյն եկեղեցւոյն մէջ։

1870 ին, Նորընտիր Պատրիարքին քարտուղարութեանը համար արեղայ մը պէտք էր։ Մատթէոս վարդապետը հրաւիրուելով ի Պատրիարքարան, սոյն պաշտօնով, իւր նոր ասպարէզին մէջ յամառ աշխատասիրութիւն և պաշտօնին յարմարութիւնը ցոյց տուաւ այլ և այլ պարագայներու մէջ։

Մայր-եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդոյ ընտրողական ժողովին կը նախագահէր, և ընտրական հրահանգները կը մեկնէր։ Մերթ ընդ մերթ Գումգապուի գէրսի Ս. Պողոսեան վարժարանը սկսաւ յաճախել՝ իր ուսումը կատարելագործելու համար, որ յայնժամ թաղային վարժարանաց մէջ ամենէն բարեկարգը համարուած էր։ Միշտ՝ վարժարանին մէջ կը դասախօսէին՝ Մեղպուրեան Մկրտիչ Եփ. հայրենի ճիւղերը, Տոքթ. Նեսրէս Մեղպուրեան՝ բանահիւսութիւն և ասմունքակալութիւն, Զարեհասեանեան միաչէն Գէորգ պատուելին՝ թեատրոնի բարդախօսութիւն, և Թիւրեան Յարութիւն էֆէնտի՝ քանակագիտութիւն։ Պ. Սիմօնի նախասիրած ճիւղն էր՝ ուսումնական աշխարհագրութիւնը, և ասով առաջ գնաց ինքնաշխատութեամբ տիեզերագրութեան մէջ, և այս ուսման վերաբերեալ համառօտ դասագիրք մը յօրինեց։ Դպրոցին մէջ թէ՛ ուսանող և թէ՛ ուսուցանող էր։ Պ. Սիմօն՝ իր պատանեկութենէն կուսակրօնութեան միտում ցոյց կուտար։ Դպրոցական հանդէսներուն՝ պարագային համեմատ կը ճառախօսէր՝ յառաջնորդեալ նշան իր ապագայ բեմախօսութեանը։

1862ին շրջանաւարտ եղաւ և Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին համար մանկավարժութեան հրաւիրուեցաւ։ Այս պատեհութենէն օգուտ քաղելով՝ Պերպէրեան Աւետիս պատուելիէն ալ իմացական փիլիսոփայութիւն դաս առաւ։ 1864ին Թաքթաքեան Պօղոս Պատրիարքի հրամանաւ, Օրթագիւղի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյն մէջ տիրացու Սիմէօն՝ տարկաւագ ձեռնադրուեցաւ Կարապետեան Յովհաննէս եպիսկոպոսէն։ Տարկաւագները՝ առաջուց ի վեր կամ՝ վանքի մը միաբանութեան կը վերաբերէին, և կամ եպիսկոպոսի մը քով փոքրաւոր պիտի ըլլային։ Սիմէօն տարկաւագ՝ վերջինն ընտրեց։

1868 ի Ագգ. Վարչութիւնը՝ որոշած էր մինչեւ յետոյ անօրէնութիւն, կուսակրօնութեան չի կոչել ոչ ոքի։ Տեղապահ Արիստակէս Սրբազան նկատելով իւր ժամանակի երեք տարկաւագաց արժանիքը, վարդապետական ձեռնադրութեան նշման առաւ։ Այս երեքին մէջէն էր նաեւ Սիմէօն Տարկաւագը, որ 1869 յունիս 29 ին Ս. Լուսաւորչի Գիւտ նշխարաց տօնի բարեկենդանի կիւրակէն՝ Օրթագիւղի եկեղեցին վարդապետ ձեռնադրուեցաւ իւր հոգեւոր ծնողէն (կապուտիկեան Սրբազանէն) և Մատթէոս անուանուեցաւ, ինչպէս նաեւ գաւազանի իշխանութիւնը առաւ միեւնոյն տարւոյ Վարագայ խաչի բարեկենդանի կիւրակէին, միեւնոյն եկեղեցւոյն մէջ։

Ապրս էֆէնտիի վարչապետութեան օրով կրօնական ժողովոյ քարտուղարութիւնն ալ Տ. Մատթէոս վարդապետին յանձնուեցաւ։

Տ. Մատթէոս վարդապետ՝ ինքզինքնուվիրեալ և հանապազորեայ գործոյ ներկուած ուսումնասիրութեամբ՝ Պատրիարքարանի մէջ տեսակ մը հեղինակութիւն գտաւ։ 1871 յուլիս 23ին, օրինական տարիքը չսպառեցուցած՝ ժողովական ընտրուեցաւ։ և իւր ճարտարախօսութեամբը փայլուն համբաւ մը շինեց։

1872 Մարտ 17ին, քուէից բացարձակ առաւելութեամբ՝ առաջին անգամ կրօնական ժողովոյ անդամ ընտրուեցաւ, և տաճնապարութեան պաշտօնին կոչուեցաւ։ Սոյն կրօնական ժողովոյն օրոնքն էր որ Վարչութեան սարքագասեալ ճիւղերուն և խոշհուրդներուն հրահանգները խմբագրուեցան և տպուեցան։

Տ. Մատթէոս վարդապետ՝ իւր այս պաշտօնավարութեան մէջ, ի գիմաց Վարչութեան, Ղազարոսեան Քրիստոսուր էֆէնտիի հետ Պրուսա ուղեւորեցաւ տեղւոյն Առաջնորդարանի խնդիրը կարգադրելու համար, և քիչ ժամանակի մէջ յաջողելով վերադարձաւ։

1872 դեկտեմբեր 29ին, Սսոյ կամաղիկոսական խնդրոյն համար Երկոտասաններէ կազմեալ Ցանձնաժողովոյն անդամոց մէջ քուէից բացարձակ առաւելութիւն ընդունող ու գործոն անձնաւորութիւններէն էր Տ. Մատթէոս վարդապետ։

1873 յունվար 29ին, ի գնահատութիւն իշվիրեան վարդապետի մատուցած ծառայութեանց, Պատրիարքական Տեղապահ Ագասեան Նիկողայոս Սրբազան ինքն ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճան տուաւ նմա Օրթագիւղի եկեղեցին։ Նոյն տարին Տ. Մատթէոս վարդապետ Իւսկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն քարոզիչ որոշուեցաւ, և իրեն յանձնուեցաւ միանգամայն ճեմարան երկսեռ վարժարանի դասախօսութիւնը։ Սոյն առթիւ կրօնական դասախօսութիւնը։ Սոյն առթիւ կրօնագիտութեան ընդարձակ դասագիրք մը պատրաստեց, որ ցարդ ատոնց կը մնայ։

1874ին, Պոլսոյ Հայոց Առաջնորդ՝ Պատրիարքարանէն վաւերացուեցաւ, և կրօնական ժողովը շնորհաւորելով զՏէր Մատթէոս Ս. վարդապետ իւր նոր պաշտօնին համար, եպիսկոպոսական վիճակիր տալ արժան համարեց իւր գործոն ատենադպրին բարւոք ծառայութեանցը համար։

Պոլսոյ Հայոց Առաջնորդն՝ իւր պաշտօնավարած կրօնական ժողովոյ երկամեայ շրջանի ընդարձակ համբարատութիւնը պատրաստեց, որ իւր տեսակին մէջ նախախոսք մ'էր, և աւարտելով զայն՝ մատոյց ՀԱՅԿԱՆ ժողովոյն 1874 նոյեմբեր 25 ին։

Մատթէոս Ս. վարդապետ՝ երբ կրօնական ժողովոյ շրջանն աւարտելով կ'ուզէր քիչ մը հանգիստ ընել, Պոլսոյ Քեսերլիք զնելքը անհանդիստ կ'ընէին և շարունակ ի թեմագլուխ կը հրաւիրեին. այս առթիւ վիճակային միանգամայն վարաբ կը յայտնէին որ, նախ յեպիսկոպոսանալու երթայ, և ի դարձին՝ ուղղակի իւր վիճակը գայ։ Վիճակայնոց այս վերջին ըզձին գործադրութիւնը ալ Տ. Մատթէոս վարդապետին յանձնուեցաւ։

Տ. Մատթէոս վարդապետ՝ ինքզինքնուվիրեալ և հանապազորեայ գործոյ ներկուած ուսումնասիրութեամբ՝ Պատրիարքարանի մէջ տեսակ մը հեղինակութիւն գտաւ։ 1871 յուլիս 23ին, օրինական տարիքը չսպառեցուցած՝ ժողովական ընտրուեցաւ։ և իւր ճարտարախօսութեամբը փայլուն համբաւ մը շինեց։

1872 Մարտ 17ին, քուէից բացարձակ առաւելութեամբ՝ առաջին անգամ կրօնական ժողովոյ անդամ ընտրուեցաւ, և տաճնապարութեան պաշտօնին կոչուեցաւ։ Սոյն կրօնական ժողովոյն օրոնքն էր որ Վարչութեան սարքագասեալ ճիւղերուն և խոշհուրդներուն հրահանգները խմբագրուեցան և տպուեցան։

Տ. Մատթէոս վարդապետ՝ իւր այս պաշտօնավարութեան մէջ, ի գիմաց Վարչութեան, Ղազարոսեան Քրիստոսուր էֆէնտիի հետ Պրուսա ուղեւորեցաւ տեղւոյն Առաջնորդարանի խնդիրը կարգադրելու համար, և քիչ ժամանակի մէջ յաջողելով վերադարձաւ։

1872 դեկտեմբեր 29ին, Սսոյ կամաղիկոսական խնդրոյն համար Երկոտասաններէ կազմեալ Ցանձնաժողովոյն անդամոց մէջ քուէից բացարձակ առաւելութիւն ընդունող ու գործոն անձնաւորութիւններէն էր Տ. Մատթէոս վարդապետ։

1873 յունվար 29ին, ի գնահատութիւն իշվիրեան վարդապետի մատուցած ծառայութեանց, Պատրիարքական Տեղապահ Ագասեան Նիկողայոս Սրբազան ինքն ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճան տուաւ նմա Օրթագիւղի եկեղեցին։ Նոյն տարին Տ. Մատթէոս վարդապետ Իւսկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն քարոզիչ որոշուեցաւ, և իրեն յանձնուեցաւ միանգամայն ճեմարան երկսեռ վարժարանի դասախօսութիւնը։ Սոյն առթիւ կրօնական դասախօսութիւնը։ Սոյն առթիւ կրօնագիտութեան ընդարձակ դասագիրք մը պատրաստեց, որ ցարդ ատոնց կը մնայ։

1874ին, Պոլսոյ Հայոց Առաջնորդ՝ Պատրիարքարանէն վաւերացուեցաւ, և կրօնական ժողովը շնորհաւորելով զՏէր Մատթէոս Ս. վարդապետ իւր նոր պաշտօնին համար, եպիսկոպոսական վիճակիր տալ արժան համարեց իւր գործոն ատենադպրին բարւոք ծառայութեանցը համար։

Պոլսոյ Հայոց Առաջնորդն՝ իւր պաշտօնավարած կրօնական ժողովոյ երկամեայ շրջանի ընդարձակ համբարատութիւնը պատրաստեց, որ իւր տեսակին մէջ նախախոսք մ'էր, և աւարտելով զայն՝ մատոյց ՀԱՅԿԱՆ ժողովոյն 1874 նոյեմբեր 25 ին։

Մատթէոս Ս. վարդապետ՝ երբ կրօնական ժողովոյ շրջանն աւարտելով կ'ուզէր քիչ մը հանգիստ ընել, Պոլսոյ Քեսերլիք զնելքը անհանդիստ կ'ընէին և շարունակ ի թեմագլուխ կը հրաւիրեին. այս առթիւ վիճակային միանգամայն վարաբ կը յայտնէին որ, նախ յեպիսկոպոսանալու երթայ, և ի դարձին՝ ուղղակի իւր վիճակը գայ։ Վիճակայնոց այս վերջին ըզձին գործադրութիւնը ալ Տ. Մատթէոս վարդապետին յանձնուեցաւ։

Տ. Մատթէոս Ս. վարդապետ՝ ապրիլ 9ին Պօլսէն մեկնած պահուն, հոգեշունչ Նեսրէս Պարտիզակցին դրած և պալսկոպոսական յանձնարարականն կը ստանայ շոգենաւուն մէջ. և յեղմամբին ժամանելով, 1876 մայիս 13ին, Համբարձման օրը՝ իւր միաբան Ս. Էջմիածնայ, եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի Գէորգ Դ. հոգեշունչ կամենալիքսէն, և եպիսկոպոսական Պնակէով կը վարձատրուի, ու եպիսկոպոսական նախընծայ Պատարագը մատուցանելէ քանի մը օր եւքը, կը մեկնի ի Կ. Պոլիս վերադառնալու։

Ս. Ե. ՍԵՓԷՊԵԱՆ

(Շարունակելի)

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՆԱՆՑ ՄԷՋ

Կիները կը սիրեն կեանքը։ Իրենց զոհերը բաւական սակաւաթիւ են կամաւոր մեռնողներու մահատուր ցուցակին մէջ։ Իրաւ, երկու սեռերուն ունեցած բաժիններուն մէջեւ համեմատութիւնը կը տարբերի կիսմահներուն ցեղերուն համեմատ, սկսեալ հիներէ։ Դիւրաւ ձեռք կը հանեն կեանքի բեռը, մինչ վիրէմպերկոյհիները և զուիցերուհիները անյաղթելի գարշանք մը կը զգան աշխարհի թշուառութիւններէն ազատելէ՝ վանգաւոր ճամբորդութեան մը ձեռնարկելու համար անծանօթ աշխարհներու մէջ։ Ֆրանսուհիներն ալ այնքան փութկոտ չեն վերջ տալու իրենց կեանքին քան անկիւսաքանչելիները, բայց մեծ ազէտները չեն ընդունիր հարաւային գերմանուհիներու կամ Հիրմեսոյ ազգէնց պարարիւնով։ Ֆրանսայի մէջ տակաւ սեռ հինգերորդ անգամ կը բռնէ անձնասպանութիւններու տարեկան ցուցակին վրայ։ Այս բաժին գրեթէ ընդհանուր մէջին հաշուով կը համապատասխանէ բովանդակ Եւրոպայի մէջ անձնասպան եղող կիներու թիւին։

Երբոյն էր նախատեսել որ երիտասարդի ուելի մեծկակ հարկ մը անէին վճարելու պատուհար մը սրուն ուելիմուելն օր օրի տարածուելու վրայ են. թերեւս արդի ընկերութեանց կենսավարութեան պայմանները, թարգէս պիտի փոխուին քիչ շատ մօտաւոր ապագայի մը մէջ, բայց մինչեւ որ վերջապէս յաջողի այս փոխուումը որ մէկէ ուելի հարուի սխալներ առաջ պիտի բերէ, կիները տակաւին մասամբ մարտական դիր մը ունին կեանքի պայքարին մէջ։ Շատ կանուխէն վարժուած ըլլալով այն գաղափարին թէ իրենց ճակատագրին թշուառութիւնները չպիտի ըլլան. համակամութեամբ կ'ենդուրեն ազէտներ որոց առաջքը չէին կրնար առնել։ Բուսական գործոն մասնակցութիւն մը չունին այն առօրեայ պայքարներուն որոնցմով լեցուած է արիարհային կեանքը։ Ճանչնալու համար վհատութիւնը որք կը յայտնուին անգարմանելի ազէտներու, և ամենէն անոգորմ գժբախտութիւնը գրեթէ երբէք չի մարեր յուսոյ գերազոյն ճառագայթը, որ կը յամառի շողալ իրենց սիրտին խորը։

Մնաց որ, անոնց ընդունած կրթութիւնը չատ քիչ է զարգացնելու համար ֆիզիքական բաղձութիւնը որուն պէտք ունին զէմ յանդիման նայելու համար մահուան և իրենց ձեռքերովը կատարելու նիւթական պատրաստութիւններն այն տարին որ վիշտերէ պիտի ազատէ զիրենք։

Վերոյիշեալ նկատումները բաւ են բացատրելու համար տկարին գերակշռութիւնը արական սեռին՝ անձնասպանութիւններու համեմատութիւնի մէջ, բայց պէտք չէ աչքէ հեռացնել որ այս վիճակագրական սպառիչ հաշիւներուն մէջ զօրաւոր տեսակն չատ քիչ փափաքելի գերազանցութիւնն ոչ միայն կայուն վիճակ մը չունենար, այլ ընդհակառակն զգալի փոփոխումներ կը կրէ կամաւոր մահուան դանդան պատճառներուն համեմատ, և այս տարբերութեանց պատճառներն երեւան բերելու համար թերեւս անօգուտ չըլլայ ուելի թափանցել կնոջական սիրտին ծալքերուն մէջ։

Ընտանիքի հայր մը իր հարատութիւնը փճացուցած է անհերելի շռայլութիւններու մէջ կամ վտանգաւոր շահագիտումներու մէջ։ Իր պատճառովը թշուառութեան մատնած է իր կինն ու զաւակները։ Զի փարանիր ինքնասպան ըլլալու, նման զօրավարի մը որ պարտութեան մը պատասխանատուութենէն ճնշուած՝ չուզեր ապրիլ կորսուած ճակատամարտ մը հաւ։

Անշուշտ չատ բան պէտք է որ հօրենական ժառանգութեան մը կորուստն ամենէն անդութն ըլլայ այն դժբախտութեանց որոց ենթարկուած ենք, բայց ասիկա միակն է որ չի տեղմանար տարիներու ազդեցութեան տակ։ Ամեն օր, գնդասեղի անհամար ծակծկումներ կը յիշեցնեն նախկին ճոխութիւնէն երկար տանէ ի վեր ինկած գժբախտի մը թէ կործանած մարդ մըն է։ Նիւթական զրկումները չեն որ կը չարչարեն զայն. ամենէն ուելի իր արժանապատուութիւնը վիրաւորուած կը դայ. կը համակերպի ազքատ ըլլալու. բայց չի կրնար վարժուիլ՝ պարտեալ մը ըլլալու գաղափարին։

Ուստի դրամական կորուստները անձնասպանութեան պատճառներէն մէկն են որոց արական սեռը կը վճարէ ամենէն մեծ հարկը։ Դժբախտաբար հաղուագիւտ չէ որ, գերդ մնալու համար սիրելի էակներ թշուառութեան մատնած ըլլալու խղճի խայթէն և գիւրաւ նախատեսելի կարգ մը նուաստութիւններէ ազատ ըլլալու համար, ընտանիքի հայրը որ իր սխալով, չէ գիտցած հարատութիւնը պահել, կ'որոշէ վերջ տալ իր կեանքին։

Կիները ուելի արիութեամբ կը դիմագրաւեն թշուառութիւնն։ Իրենց ամուսնին անբարոյականութենէն կամ անխելք աննոխտութենէն կործանելով՝ ինքզինքնին իրաւամբ կը նկատեն իբրեւ զոհեր որոց խիղճը զերծ է ամեն կշտամբանքներէ եւ եզական ճակատամարտ մը կը համակերպին իրենց նոր կենցաղին պահանջումներուն։

Ընկերութեան մէջ ամեն օր կը հանդիպինք վարժուհիներու, ընկերուհի կիներու, դաստակի ուսուցչուհիներու, որք գժբաղդութիւններ կրած են և առանց բողոքովին մոռնալու իրենց անցեալ ճոխութիւնը, գիտեն ապրիլ ցնորքալի կերպով համակերպելով իրենց վիճակին։ գժբախտութեան մէջ ասանկ հանդարտութիւն մը գրեթէ երբէք չի մարեր յուսոյ գերազոյն ճառագայթը, որ կը յամառի շողալ իրենց սիրտին խորը։

Մնաց որ, անոնց ընդունած կրթութիւնը չատ քիչ է զարգացնելու համար ֆիզիքական բաղձութիւնը որուն պէտք ունին զէմ յանդիման նայելու համար մահուան և իրենց ձեռքերովը կատարելու նիւթական պատրաստութիւններն այն տարին որ վիշտերէ պիտի ազատէ զիրենք։

Վերոյիշեալ նկատումները բաւ են բացատրելու համար տկարին գերակշռութիւնը արական սեռին՝ անձնասպանութիւններու համեմատութիւնի մէջ, բայց պէտք չէ աչքէ հեռացնել որ այս վիճակագրական սպառիչ հաշիւներուն մէջ զօրաւոր սեռին չատ քիչ փափաքելի գերազանցութիւնն ոչ միայն կայուն վիճակ մը չունենար, այլ ընդհակառակն զգալի փոփոխումներ կը կրէ կամաւոր մահուան դանդան պատճառներուն համեմատ, և այս տարբերութեանց պատճառներն երեւան բերելու համար թերեւս անօգուտ չըլլայ ուելի թափանցել կնոջական սիրտին ծալքերուն մէջ։

ՉԵՐՄՈՒԿՆԵՐ

Բռնաբ-Պալէ. — Տրովադայի դաշտին հանդիպակաց երկու լերներէ մէկուն աբեմանան զառիվայրին վրայ կառուցուած է Բռնաբ-Պալը գիւղաքաղաքը որուն շրջակայքը գտնուած ջերմուկները չատ հին դարերէ ի վեր անուանի էին և հրապուրած բազում պատմագրաց և ուղեւորաց ուշադրութիւնը։

Սինօխս գիւղ օձապտոյտ շրջանները ընելէ և բազմաթիւ ճիւղերու բաժնուելէ վերջը, կը հասի երկու սրածայր բլրոց մէջտեղէն և իթա լերան ստորին շղթայներէն անցնելով՝ կը թափի Միջերկրականի մէջ։ Սինօխսի, այսօր Մէնտէրէ անուամբ ծանօթի, գետն ի վեր յառաջ երթալով, կը հանդիպի ջերմուկներուն լրմած տեղը գըտնուած ընդարձակ աւազանի մը որուն եզերքը շրջապատուած է կաղաքարի և կիրաքարի կառոյցներով։ Այս ջերմուկները խիստ տաք են և դ'արտարդեն չարունակ թանձր ծխաշունչ շոգի մը։ Հին ատենը այս ջերմուկներն էին ճիշդ Իլիօն քաղաքին տեղը և Բռնաբ-Պաշլի բլուրին վրայ կառուցուած նորատոր խուզարկութիւնք կը հաստատեն այս իրողութիւնը։

Ջուրերը կը բղխին բազմաճիւղ ժայռէ մը որուն կազմութիւնը նախական ժամանակաց կը վերաբերի։ Այս ջերմուկներուն տեղը թէեւ չատ մը գիտողութեանց առարկայ եղած է, բայց ատուգիր այսօր հաստատուած է թէ այս ջերմուկներ որոց քարեխառնութեան աստիճանը 45-50ի կը հասնի, հնութեան մէջ Աքամանդրի կոչուած ջերմուկներն են զոր Հոմերոս նկարագրած է ա՛ր՝ նքան կենդանի գոյներով և որոց չուրջը կը համախմբուէին Տրոյադացիք առ հասարակ։

Իթա լերան զառիթափին և Մէնտէրէ գետին եզերաց վրայ կը գտնուի Ալյանքը գիւղը որուն շրջակայները նոյնպէս կը գտնուին, գրեթէ 10 քիլոմէտր հեռաւորութեամբ, ջերմուկներ որոց չատերը կը բղխին խիստ ուժգնութեամբ կարծը ապառաժէ մը և գլորուած պարիսներուն մէջտեղէն կը կազմեն սահանք մը։

Այս ջրվէժը կը յաւելու Մէնտէրէ գետին ընթացքը որ Իթա լերան ստորոտէն բղխելով և հեռգհեռ աճելով՝ կը թափի գետ ի ծով։ Հրաբղխային կազմութիւնը որ կը տիրապետէ Տրոյադայի հարաւային բոլոր մասին վրայ, կ'ակսի յատակէն Իթա լերան զառիթափերուն վրայ նուազիլ և տեղի տալ ուելի նոր ժամանակաց մէջ կազմուած գետերու։ Ատ անդ կը տեսնուին լոգարաններ և չատ մը սրահներ չինուած բաւական լաւ ճաշակաւ։ Այսպէսով գիւղին հարաւային-արեւելեան կողմը, 3 մղոն հեռու, կայ նաեւ ջերմուկ մը որ վայելած է մեծ համբաւ հնութեան մէջ և որուն բարեխառնութեան աստիճանը 54½ի կը հասնի. ջուրը երկաթախառն է և կարեւոր քանակութեամբ մագնիսահողի ծծմբատ կը պարունակէ։ Տեղացիք կը լուացուին ընդհանրապէս այս ջերմուկներուն մէջ և ջրէն կը խմեն որ խիստ մաքրողական է։ Բազմաթիւ բաղնիքներ կան շուրջը, գեղեցիկ, անզարդ, և առանց արհեստի։

Այն բոլոր բլուրներն որք ծնունդ կուտան այս ջերմուկներուն, կազմուած են օձաքարէ որ մինչեւ Տրոյադայի դաշտը կը տարածուի։ Երրորդական կրաքարը կ'ակսի երեւան գալ և կը յանգի Իթա լերան հատաքարի շղթայից։ Այս սաղաւ գետնոներն կը ըղխին չատ մը ջերմուկներ որք օգտակարապէս գործածուած են հին դարերէ հետէ։

Մ. Ս. ԵԿԷՆԵԱՆ

ԹԵՐԹՈՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի (5)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ

ԸՆՏԱՆԵՕՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ

ՀԱՏՈՐ Ա.

—Բալիքարը գեղեցիկ էշ մըն է. քաղաքացիներ առջեւ քիչ մը առաջ հետս խօսող տղան անանկ կ'ըսէր։ Կրկէսի մը մէջ է, և կենդանիէ կը ճանչնայ. ու Բալիքարը գեղեցիկ գտնելուն համար էր որ հետս խօսեցաւ։

—Էշերուն արժէքը չենք գիտեր Փարիզի մէջ, և մանաւանդ Արեւելքի էշու մը արժէքը։ Վերջապէս կը տեսնենք. և քանի որ որոշումը տուած ենք, ա՛ռ տար վրայ չխօսինք. շատ տխուր նիւթ է, և յետոյ յոգնած եմ։

Արդարեւ ուժասպառ կ'երեւար, և քանիցս հարկադրուած էր երկար դադարներ ընել ըսելիքն աւարտելու համար։

—Պէտք ունիս քնանալու։

—Ինքզինքս լքելու, կանխորոշութեան հանդարտութեամբն ու վազրդայնի մը յուսալն ընթանալու պէտք ունիմ։

—Ուրեմն քովէդ կը հեռանամ անհանգիստ չընելու համար, և որովհետեւ դեռ երկու ժամ կայ մինչեւուն, օգուտ պիտի քաղեմ մեր ճերմակեղէնը լուալու համար։ Ադէկ չը՞ըլար որ վաղը մաքուր շապիկ մը հագնիս։

—Մի՛ յոգնիր։

—Գիտես որ երբէք չեմ յոգնիր։

Համբուրելէ յետոյ իր մայրը, հոս հոն գնաց սայլակին մէջ, աչխուժիւ, թեթեւատն. փոքր տուփի մը մէջէ ճերմակեղէնի ծրար մը առաւ, դաշխուրանի մը մէջ գրաւ. երկննալով տախտակի մը վրայէն առաւ մաշած օճառ մը, և դուրս ելաւ տանէն ալ հետ տանելով։ Որովհետեւ բրինձն եփելէ ետք, սանը ջուրով լեցուցած էր, տաքցած գտաւ զայն ու կրցաւ իր ճերմակեղէնին վրայ թափել։ Այն տանն, ներքնակն հանելէ ետք՝ խոտին մէջ ծնրադրելով սկսաւ ամառել, շփշիլ, և որովհետեւ իր լուացքը կը բաղկանար երկու շապիկէ, երեք թաշկինակէ, երկու զոյգ գուլպայէ, երկու ժամուան պէտք չունեցաւ տանը լուալու։ ցայտիւ և չուանները վրայ կախելու համար՝ ցանկապատին ու սայլակին միջեւ։

Աշխատած պահուն, Բալիքար, որ քիչ մը հեռուն կապուած էր, քանիցս փոքր աղջկան երեսը նայած էր կարծես վրան հսկելու համար. բայց այսչափ միայն։ Երբ տեսաւ որ Բերրին գործը լմնցուցած է, վիզը դէպ անոր երկարեց և հինգ վեց զանչիւններ արձակեց որք տիրական կոչիր էին։

—Կարծես որ քեզի կը մոռնա՞մ, ըսաւ Բերրին։

Քովը գնաց, տեղը փոխեց և ջուր աբեաւ անոր իր դաչուրանովը զոր խնամով ցոցուցած էր, վանդի կենդանին թէեւ կը գոհանար իրեն տրուած կամ իր գտած ուտելիքներովը, ընդհակառակը շատ զըժուարահաճ էր ընթելիքի մասին, և մաքուր ամաններու մէջ լեցուցուած մաքուր ջուր կ'ընդունէր և ամենէն ուելի կը սիրէր ախորժահամ գինին։

Ջուրը տալէն ետք, Բերրին փոխանակ քովէն հեռանալու սկսաւ ձեռքովը չոյել զայն գորովալից խօսքեր ընելով ինչպէս ստնտու մը իր զաւկին, և էշը, որ անմիջապէս նեռուած էր նոր խոտին վրայ, դադրեցաւ ուտելէ՝ իր գլուխը կրծնցնելու համար փոքր տիրուհիին ուսին և ուելի ազէկ փայփայուելու համար. ատեն ատեն դէպ անոր կը խոնարհէր իր երկար ականջները և սարսուռներով վեր կառնէր գանոնք որ կը յայտնէին իր երանութիւնը։

Լռութիւնը տիրած էր շրջափակին մէջ որ հիմակ գոց էր, ինչպէս նաեւ Թաղին ամայի փողոցներուն մէջ, և այլ եւս միայն հեռուէն կմկացուելը խուլ մռնչիւն մը առնոյշ ժիսրով, խորունկ, հզօր, խորախորհուրդ ծովու մը ժիսրին հանդունակ, Փարիզի շնչառութիւնն ու կեանքը որք, հակառակ գիշերը վրայ հասնելուն, կը շարունակէին գործել ու տենդագրգիռ։

Այն ատեն, իրիկուան մերամգձութեան մէջ, ներքիզէն անցանին տպաւորութիւնը ուելի ուժով սեղմեց Բերրիի սիրտը և գլուխը կրծնցուցնելով էշուն դէպ ի՝ թոյ տուաւ որ փարեն երկար տանէ ի վեր զինքը գոհացնող արցունքները, մինչ կենդանին իր ձեռները կը լպէր։

Գ.

Հիւանդը ադէկ չանցուց գիշերը. Բերրին՝ որ առանց հագուստներն հանելու ոնոր մօտ պառկած էր, պլորուած վգպանով մը որ բարձի տեղ կը ծառայէր իրեն, պարտաւորեցաւ քանիցս ելլալ՝ մօրը ջուր տալու համար, զոր կերթար հարէն կը քաշէր ուելի թարմ ըլլալու համար։ Հիւանդը տաքութենէն կը խեղդուէր ու կը տառապէր։ Ընդհակառակն, արշալոյսին, առտուան ցուրտը, Փարիզի կլիմային տակ միշտ բուռն, գողդողացուց զայն և Բերրին տարուեցաւ պլեր զայն իր վզպանին մէջ, իրենց ունեցած միակ քիչ մը տաք ծածկոյթը։

Թէեւ կը փափագէր շուտով երթալ բըժիշկ բերել, պարտաւորեցաւ սպասել որ կռէն տը Սէլ ելլայ, վասն զի անկից զատ որի՞ կրնար հարցունել ազէկ բժշկի մը տեղն ու հասցէն։

Ապահով էր թէ անիկա ազէ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 245 ՅՈՒՆՎ.

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Գ.

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Ֆրանսայի մէջ, մայրական դպրոցներէն սկսեալ մինչեւ բարձրագոյն նախակրթարանները, կարգ մը արհեստական նիւթերու և գործիներու կը վարժեցնեն տղայքն։ Աղջիկներուն ալ պարտաւորիչ կերպիւ դաս կը տալուին կարի և ձեւի ամեն տեսակներ, առաջնութիւն և ընտանեկան տնտեսութիւն։ Արդէն բացատրեցինք թէ ուրիշ բան է տղայքն ընդհանրապէս արհեստի վարժեցնել՝ ուրիշ բան է մասնաւոր արհեստ մը անոնց սովրեցնել։ Դաստիարակին պարտքն է աշակերտներուն ծանօթութիւն մը տալ այնտարակայներու և գործիներու վրայ որք այլ և այլ արհեստներու մէջ կը գործածուին, կանուխէն տղուն ներշնչելու համար ձեռագործ աշխատութեան արժանապատուութիւնն, և անոր աչքն ու ձեռքերը վարժեցնելու համար արհեստական կեանքի մէջ իւր տեսնելիք առարկայներուն, այն նիւթերուն որոց հետ պէտք զբաղի, որոց նմանչներն յարաժամ պէտք է ըլլան իւր աչքին առջեւ դպրոցին մէջ (*)։ Բայց արհեստավարժութեան կարեւորութիւնն ամենուրեք նոյն չէ Ֆրանսայի մէջ։ Բուն արհեստագործ կեդրոններու մէջ աւելի ժամանակ կը տրուի անոր։ Օրինակի համար, Փարիզի, Լիլի, Ռուանի, Ռուանի և ուրիշ ճարտարագործ քաղաքներու մէջ արհեստական կրթութեան շատ հոգ կը տարուի։ Կան յատկապէս արհեստավարժութեան դպրոցներ ուր աւելի ձեռագործի կը զբաղեցնեն տղայքը քան սոսկ իմացական զարգացման։ Ցեղայն կամ գաւառին գլխաւոր արհեստն է որ այն վարժարանաց մէջ կը զբաղեցնէ տղայքը։ Դաս տրուած գիտութիւններն առաւելապէս կիրառական են հոն, այսինքն՝ ամենէն աւելի խնամով կ'աւանդուին այն ճիւղեր որք տեղային ճարտարութեան համար ամենէն աւելի պէտք են։ 1880 Դեկտ. 6 օրէնքը կանոնադրած է այս տեսակ վարժարաններ։ Փարիզ ունի ճարտարական ընդհանրական դպրոց մը, արհեստանոցներու և գործարաններու ճարտարագէտներ ու տնօրէններ հասցնելու կերպիւ կազմակերպուած։ Փարիզ ունի նաեւ արհեստավարժութեան դպրոցներ ապագրական արուեստի, կահագործութեան և այլ արհեստից համար։ Նմանօրինակ հաստատութիւններ կան ի Հավր, Ռէնս, Նանթ, Ռուան, Պուրներ, և այլ ուրեք։ Առեւտրական սենեակներ, արհեստական ընկերակցութիւններ և մասնաւոր մասնիկք հաստատած են նաեւ կարգ մը արհեստական դասախօսութիւններ ոսկերչութեան, ժամագործութեան, կառաշինութեան, ծաղկավաճառութեան, փեռագործութեան, կապերտագործութեան, տպագրութեան և այլ ճարտարութեանց համար, և առեւտրական ու արհեստական նախարարութիւնը նպաստ յատկացուցած է այս դասախօսութեանց։ Հանրային դպրոցներ կան գեղարուեստից և ձեռագործ արհեստից ի Շալոն, Անժէ, Էք։ Ճարտար մեքենագէտներ և գործարանաց վարպետներ հասցնելու համար վարժարան մը կայ ի Շինեի։ Ճարտարարուեստի ամենարձր հաստատութիւններ են ի Փարիզ կամուրջներու և ուղիներու վարժարանը, Զարգական արուեստից վարժարանն և Հանքայ վարժարանը։ Ֆրանսայի գիտական մեծ հաստատութիւններէն մին է նաեւ Արուեստից և Ճարտարութեանց հանրային վարժարանն 1794ին հիմնուած։ Սէնդ-Լուիէն եւս, իբրեւ հանքագործ կեդրոն, ունի իւր հանքային վարժարան, ինչպէս Կոպլէն, համանուն գեղեցիկ գորգերու հայրենիքն, ունի իւր կապերտագործութեան վարժարան, ինչպէս նաեւ Օպիւսոն։ Իսկ Լիմոժ յանձնապակեայ անօթներու վարժարան ունի, ուր Ֆրանսայի նոր սերունդը կը սովրի իւր հայրերուն պէս գեղեցիկ նկարներ յօրինել պարզ կաւի վրայ՝ գեղարուեստական առարկայի մը վսեմութեան բարձրացնելով զայն։ Ռուպէ քաղաքն ալ ունի ստայանկութեան ու Ներկարարութեան վարժարան։ Այս ամեն վարժարանք ազգային կամ հանրային են, Ուրիշներ ալ լոկ տեղական են։

* * *

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԷՋ

Այս փոքրիկ երկիր, որ իւր հզօր դրացիներուն մէջտեղն ներքեւ գիւրաւ պիտի ընկճուէր, կանգուն կը մնայ և տնտեսական նախանձերի վիճակ ունի շնորհիւ գլխաւորապէս իւր արհեստագործութեան։ Անուշադ իւր ածուխի և երկաթի հանքեր ընական մեծ բարիք մ'են իրեն։ բայց դանոնք շահագործելու մէջ ցուցած ճարպիկութիւնն ալ կը հաստատէ իւր արհեստագործութեան գերազանցութիւնն։ Պելժիքը միշտ ուշադիր եղած են իւրացնելու միւս ազգերուն արհեստական ամեն նորութիւններն, և ամեն նոր և կատարելագործեալ մեթոտներն արհեստական ուսման նկատմամբ։ Իրենց կրթութեան ամեն ատիճաններուն մէջ, մասնական, նախակրթական, միջնակարգ ու բարձրագոյն, արհեստական կիրառութիւնը իրենց ուշադրութիւնն ամենէն աւելի գրաւող կէտն են։ Պելժ աղջիկներուն դպրոցի մէջ խնամով կը սովրեցնեն խոհարարութիւն, զգեստագործութիւն և տնարար գիտութեան այն ամեն պարագաները զոր յիշեցինք՝ տիրկեան վարժարաններու վրայ խօսելու առթիւ։ Արհեստական գծագրութեան մեծ կարեւորութիւն կը տրուի պելժական վարժարաններու մէջ ամէն կարգի։ Պրուսելի և այլ մեծ քաղաքներու թոռային վարժարաններու մէջ, աղջկանց համար ձեռագործի և ընտանեկան տնտեսութեան դասեր անարժան մասը կը կազմեն կրթական յայտագրին։ Ամեն վարժապետանոցներու յայտագրերուն մէջ կայ նաև արհեստական ուսում։ Օրիորդաց համար (քիչ շատ տարիք ունեցող աղջկանց համար,) աւելի քան 250 առանձին վարժարաններ կան ուր տնտեսութեան ամեն ճիւղերը կը սովրեցնեն անոնց։ Այս վարժարանք, ինչպէս Ամերիկայի, Պելժիոյ մէջ ալ ներմուծին ընդունելութիւն գտած ըլլալով, անոնց թիւը տարուէ տարի կ'աւելնայ։ Պելժիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ գտնուած են արհեստանոցներ՝ տեսականօրէն ու գործնականօրէն ուսուցանելու համար արհեստի այս կամ այն ճիւղ։ Այս հաստատութեանց բացման ի սկզբան հաստակեցան այլ և այլ արհեստաց վարպետները, վախնալով որ առաջուան պէս կուրօրէն հնոյանդոյ աշկերտներ չգտնեն այլ եւս։ Դերձակներն և նորաձեւութեանց վարպետները մանաւանդ ընդդիմացան, զի անոնց պէտք էին ոչ թէ արհեստագէտ պատանիներ և օրիորդներ, որք գոհացուցիչ վարձք պիտի պահանջէին, այլ համբակներ զոր խանութի և տունի ամեն գործին կարենային աշխատցնել, և որք մինչեւ իրենց կեանքի վերջն զգեստին մէկ մասը միայն ձեւել կամ կարել սովրելով, միշտ կարօտ մնային վարպետներուն պաշտպանութեան։ Բայց հիմակ ամեն ոք հասկցած է արհեստանոցներուն մատուցած մեծ ծառայութիւնն։ Արհեստանոցներու մէջ կ'աւանդուին նաեւ ժանեկագործութիւն (տանդէլայի և քարտէլայի ամեն տեսակներու պատրաստութիւն), ասեղնանկար, յախճապակիի վրայ նկարչութիւն, արհեստական ծաղիկներու յօրինում, ևն։ Կ'աւանդուին նաեւ առողջաբանութիւն, հիւանդապահութիւն, հաւաբուծութիւն, ևն։ Մանչերու համար կան վարժարանք առնտարբուծութեան, երկրագործութեան, պարտիզպանութեան, և այլ արհեստներ զոր առաւելապէս արական սեռը կը գործէ։ Սրբոյն Ղուկասի վարժարանը, զոր հիմնած է Ս. Վէնսան ար Բոլի Միաբանութիւնը, մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են։ Անոնք կ'օգնեն պատանիներուն, մանաւանդ արհեստաւորի զաւակներուն, տեսական ու գործնական ծանօթութիւն ստանալու, և կը հասցնեն ճարտարապետներ, հանրային շինութեանց տնօրէններ, քանդակագործներ, փորագրիչներ, փայտի, քարի և մետաղի վրայ գործող ամեն տեսակ արհեստաւորներ։ Ուսումը ձրի է այս հաստատութեանց մէջ, և ծախքը կը հայթայթուի հանգանակութեամբ և պետական նպաստներով։ Զանազան արհեստական ընկերակցութիւնք և միութիւնք կը պահպանեն իրենց ճիւղին վերաբերեալ մասնաւոր արհեստանոցներ։ Արհեստական վարժարանները հիմնած են ու կը պահպանեն թոռային կամ քաղաքային մարմնիք յԱնվերս, Պրուսէլ, Շարլռուա, Կան, Ժէմաբ, Լա Լուվիէռ, Լիէժ, Լուվէն, Օստանդ, Վերվիէ, և այլուրեք։ Պելժիոյ մէջ կրթութեան նպատակն ոչ այնքան համալսարանական հասցնել է, ոչ այնքան միտքն եւեթ կրթել զօրացնել, որքան ուղղապէս և անմիջապէս նպաստել ժողովրդեան տնտեսական բարօրութեան, յառաջացնելով արհեստի և ճարտարութեան այն և այլ ճիւղերն, և նոր սերունդը կանուխէն վարժեցնելով ձեռքի աշխատութիւնը սիրելու և յարգելու։ Գէմ այսպէս կը տեսնէ Միացեալ Նահանգաց կեդրոնական կառավարութեան Արհեստի պաշտօնարանին պետը, Պ. Քարոյ Տ. Ռայդ։

Բ. Բ.

(*)։—Օրինակի համար, յարդ, ուռենիի ոստ, թուղթ, թանձրաքարտի տեսակներ, չուան, առասանակ, զանազան տեսակ երկաթներ ու փայտեր՝ բնական թէ գործուած վիճակի մէջ, վենկօ, պղինձ, կաղապարիչ կաւ, ըրուտի կամ ապակեագործի կաւեր, երկրաչափական ձեւեր, նաեւ ուրագ, սղոց, քերիչ, հարթիչ, գծիչ գործիք, և այլն։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ. — Երեսփ. ժողովոյ տամնապետ Պ. Պրիսն ժողովը կառավարելու կերպովը կարճ միջոցի մէջ վշտացուցեր է զանազան հատուածները։ Գործաւորական Պ. Ժորէսը նիստէն արտաքսել տալով գործաւորական հատուածին տհաճութիւն պատճառեր է, և տաք վիճաբանութեան մը առթիւ արմատականներուն կողմնակցութիւն ընելով նեղացուցեր է նախարարութիւնն, որոյ կողմէ Պ. Շ. Տիւբոքի անցեալ օր յատենի ժողովոյ կը սեր թէ նախարարութիւնն իրաւունք ունի երեսփ. ժողովոյ ատենապետին պաշտպանութիւնը վայելելու կարգադրութեան չրջանակին մէջ։ Ուստի, խօսք կայ թէ նոր նստաշրջանին սկիզբն ուրիշ ատենապետ մ'ընտրել պիտի փորձեն այլ և այլ կուսակցութիւնք։

* *

Հարիւրապետ Տրէյֆիւսի խնդրած վերաքննութիւնը պատերազմական բարձրագոյն ատենին կողմէ մերժուեցաւ առանց խնդրոյն խորը մտնելու։ Զօրավար մը կը նախագահեր, և իւր քով իրեւ դատաւոր բազմած էին երկու գնդապետ և երկու հաղարապետ։ Դատաւորը գումարուած էին նոյն այն սրահին մէջ ուր դատապարտուած էր Տրէյֆիւս։ Դատապարտեան հոն էր, բայց իւր քով փաստաբան չկար այլ եւ. զի իւր փաստաբան շատացած էր նամակ մը գրելով ատենին և կատարեալ վստահութիւն յայտնելով դատաւորներուն արդարասիրութեան համար, առանց նոր պահանջումներ մատուցանելու։ Կարդացուեցան դատին տեսակցիները, վկայից ցուցակն ու վճիռն, յետոյ դատաւորներուն ներկայացուցիչ հազարապետ Ռոմանի պնդեց թէ ձեւական և օրինական ո՛և է թերութիւն չէ գործած զինուորական դատարանն։ 20 վայրկենի խորհրդակցութենէ եարեւ, ատենէն հետեւեալ վճիռն արձակեց.

«Ցանուն Ֆրանսայի ժողովրդեան. (Զինուորական դատարանը ըստ օրէնքեան ողջունեցին այս բանաձեւ՝ ձեռքերնին իրենց գլխարկին տանելով.) Վերաքննիչ Ատեանն, յետ հատուն քննութեան եզրակացուց թէ Տրէյֆիւսի դատին մէջ օրէնքի ոև է բռնաբարում չէ եղած, և պատժոյն կիրառութեան մասին ալ օրէնքը ճշդիւ գործադրուած է։ Հետեւապէս, Վերաքննիչ Ատեանը կը մերժէ Տրէյֆիւս հարիւրապետին խնդրած վերաքննութիւնը։»

Այս վճիռ ուշադրութիւն անդամ չդրուեց։ զի ամեն ոք կանխաւ համոզուած էր թէ զինուորական դատարանը լիակատար համոզմամբ արդար վճիռ արտասանած էր, թէեւ գունդակ Ս. Յոսեր, շարաթ, զինուորական վարժարանին մէջ, ի ներկայութեան Փարիզի պահասան զօրաց գումարտակներու, տեղի պիտի ունենայ վշտալի արարողութիւնն ատիճանազրկութեան Տրէյֆիւս հարիւրապետի։

* *

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Սրտնեղութեամբ լսեցին Ֆրանսայիք թէ անգլ. կարգ մը սպայք Մատակաբար գայած են վարելու Մարկաշ զօրքերը Ֆրանսայի դէմ Անգլ. կառավարութիւնը կ'ըսէ թէ գացողները զործօն ծառայութեան մէջ չեն, և ինք անոնց վրայ ո՛և է կարգադրական իշխանութիւն չունի՝ զանոնք ետ կեցնելու համար իրենց ուրուշումէն։ Մանաւանդ Շերվինկրէն գնդապետն որ Մատակաբարի զօրաց ընդհանուր հրամատար եղաւ, ի վաղուց թղթած է Անգլիոյ մէջ զինուորական ծառայութիւն։ Այս անգլ. սպայք այնքան աւելի կատարութեամբ պիտի մաքառին Ֆրանսայի զօրաց դէմ որքան գիտեն թէ երբ Ֆրանսայոց ձեռքն իյնան՝ հրացանի պէտք է բռնուին, իրբեւ բարեկամ Յէրութեան մը (Անգլիոյ) հպատակներն որք զէնք կը չարժեն Ֆրանսական զօրաց դէմ։

ՄԱՏԱԿԱԲԱՐԻ պատերազմին համար Ֆրանսա յատկապէս փոքրիկ նաւատորմիղ մը կը չնչէ, որ պիտի բաղկանայ 12 թնդանօթակիր շրջնաւէ և 48 լաստանաւէ։ Ասոնց յատակը կամ հարթ ըլլալով և կամ խոտ քիչ խորունկ, պիտի կրնան կղզոյն գետերուն մէջ գործածուիլ, և պիտի ծառայեն նեղսերը ուղղամիջերք և պաշար տանելու։ Թնդանօթակիրներէն ութը 25 մէտր երկայնք և 5 ½ մէտր լայնք պիտի ունենան, ամեն մին զինեալ երկերկու արագահարուած թնդանօթով։ Միւս չորսը քիչ մը աւելի մեծ պիտի ըլլան։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1900 ի։—Հանրային շինութեանց նախարար Պ. Լուռդի անցեալ ուրբաթ նախագահեց այն քննիչ մարմնոյն որոյ պաշտօնն էր քննել 1900 ի Փարիզեան Համաշխարհային Արուեստահանդէսին շինութեան համար մատուցեալ յատակագիծերը։ 6,000 ական ֆր.ի երեք մրցանակ տրուեցաւ երեք հատ առաջնակարգ յատակագծերու, զոր ներկայած էին Պ. Պ. Ժիռօ, Էնռա և Բոլէն։ Ուրիշ մրցանակներ տրուեցան 4,000 ական, 2,000 ական և 1,000 ական ֆր.ի։ Բայց տակաւին որոշուած չէ թէ ո՞րը պիտի ընդունուի։ Պ. Ժիռոյի յատակագծով, պէտք է պահել Մեքենայից սրահն, Էյֆելի Աշտարակն և Ճարտարութեան պալատը, բայց վերցնել միւս մնացեալներն և անոնց տեղ կառուցանել նոր բան մը։ Էնռաի ծրագրով, Ճարտարութեան պալատը վերցնել պէտք կ'ըլլայ, ևն։

ԱՖՂԱՆԱՍՏԱՆԻ Լամրն ընդունեց Հնդկաստանի Վեհ. Վիքտորիա կայսրուհւոյն հրաւէրն, և վերջին տարուութենէն ինքզինք բաւական կազդուրուած զգալուն պէս, Եւրոպա պիտի գայ, և պիտի այցելէ Ն. Կ. Վեհափառութեան։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱՆՔ.— 1894 տարւոյն մէջ Փարիզի հրապարակին վրայ հանուած նոր արժեթուղթերը կը ներկայացնէին 11 միլիառ 771 միլիոն ֆր.ի գրամագլուխ մը։ 1893ին այս գումար 301 միլիոնէն աւելի չէր։ 1892ին 601 միլիոն։ 1891ին երկու միլիառ 292 միլիոն։ 1890ին երկուք ու կէս միլիառ։ և 1889ին երեք միլիառ 786 միլիոն ֆր.ի արժեթուղթ հրապարակ հանուած էր ի Փարիզ։ Բայց ներկայ տարւոյս մէջ երկու խոշոր գործողութիւնք եղան որք նոր գործ մը չեն նշանակեր, այն է՝ Ֆրանսայի 4½ % պետական արժեթուղթը գեղեցուցաւ 3½ %ի, և միայն այս հաշուէ հօրն միլիառ ֆր.ի արժեթուղթ եկաւ ի հրապարակ, բայց ճշդիւ նոր արժեթուղթ չէր այս, թէեւ սեղանաւորական գործունէութիւն մը կը նշանակէր։ Ուրիշ մը գործ մ'եղաւ երեք միլիառ ֆրանքի ռուսական արժեթուղթի տոկոսին գեղչն։ Այս տարի Փարիզի հրապարակին վրայ տեղի ունեցած գործողութեանց չարքին մէջ յիշուած է՝ իբրեւ Թուրքիոյ վերաբերութիւն ունեցող գործեր՝ Եգիպտոսի հարկով երաշխաւորեալ արժեթղթոց տոկոսի գեղչն, որուն համար հանուած արժեթուղթերը կը ներկայացնէին 205,308,500 ֆր.ի գրամագլուխ մը. և Սեյանիկ—Գ. Պոլսոյ երկաթուղիին համար հանուած 119,254 արժեթուղթերն, 38,280,534 ֆր.ի արժէքով։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Մինչեւ Բարձր. Նուպար փաշայի ապարիւռմէ, ներքին գործոց խորհրդական Իպրահիմ փաշա Նայիպ ներքին գործոց նախարարի պաշտօն պիտի վարէ առժամապէս, ու պիտի մասնակցի նախարարաց խորհրդոյն։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ.—Մինչեւ Նահանգաց մէջ Օրէկոնի Սիլվեր Էյք քաղաքէն կը ծանուցուի թէ Ս. Ծնունդի գիշերը չատեր ներկայ էին հանդէսի մը, երբ կանթեղ մը պայթեցաւ, և սրահը կրակ առաւ։ 16 անձինք պատահանէն դուրս ցատկած ժամանակ վար իյնալով վիրաւորեցան, և հինգը մեռան։ Սրահին աւերակներուն տակէն գտնուեցան քառասուն անձանց ածխացեալ դիակները։— Նոյն օր հետեւեալ արկածներն ևս տեղի ունեցան։ Օհայոյի Թոլէտօ քաղաքին մէջ հրոյ ճարակ եղաւ վերամարթ մը յորում 625,000 գրիւ ցորեն կար։ 600 հազար տոլարի չափ է նիւթական վնասը։—Լուիզվիլի մէջ կարգ մը վաճառատուներ այրեցան, և երկու չրհանկիրք մեռան ի Նիւ Եորք գործարանի մը մէջ ծագած հրդեհը մարել աշխատելով։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ.

ՎԻԵՆՆԱ, 3 յունուար.—Կառավարական Ֆրէմդենպլատ լրագիրը կը հերքէ այն լուրը թէ Մաւսին-Բուչքին զօրավար Վիեննա գտնուած պահուն բանակցեր է Զարին ի Վիեննա այցելութեան նկատմամբ։

ՊՈՒԼԳԱՐԻԱ.

ՊԵԼԵՐՈՍ, 4.—Պ. Զանքով Սոֆիա գնաց։

ՖՐԱՆՍԱ.

ՓԱՐԻԶ.—Հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան գործին առթիւ անօրէն Պ. Ֆեյլիքս Մարթէնի հետ ձերբակալուեցան ոչ թէ Պ. Սերպան այլ Պ. Ռապէն, դերանօրէն և Պ. Անարէ, ճարտարագէտ նոյն ընկերութեան։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

1894 Դեկտ. 26էն 1895 Յունվար մէկ ընդհանուր պատասխանոյ մատակարարելի կերակրոց ցուցակը.

Առաւօտեան թէյ, Յունվար 1ի առաւօտուն միանգամայն Կաղանդի սիմիթ։

Դեկտ.	Ցերեկ	Երեկոյ
26 Բշ.	Պուլկուրի բիրաւ	Լամանայ մսով
27 Գշ.	Թարխանայի ապուր	Ս տեր եանոնի մսով
28 Դշ.	Բրժ.ապ.լրիա.խան	Լուբիա մէջով
29 Եշ.	Բիմիօնու թէպապ	Ռոսթօ
30 Նր.	Պէօնրիւեէ մէջով	Բակլա մէջ վ
31 Շբ.	Զիթապտուղ բացա	Բրասա տոլմա, բէյ
	խով մէջով	թէ եւ մրգեղէնք
1 Կր.	Անշպ. եւ մրգեղէնք	Լուբիա եանոնի

(Հոգաբաշխ—Բէօ—ն)

Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՑ

ԳԻՆ 50 փարա

Կեդրոնատեղի Սերվիչէն Տպարան, Սուլթան Համամ, ալբիւրին քով

Նաեւ կը գտնուի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Պոլիս, Մեծ-Նոր խան միջնայարկ, թիւ 48, 49,։

Սոյն պատի Օրացոյցը, որուն վրայ հիւանդանոցի հաստատութեան գունաւոր պատկերը կը գտնուի, Սերվիչէն տպարանէն մաքուր և վայելուչ եղանակաւ պատրաստուած է։

Իւրաքանչիւր օրինակ հոգաբարձութեան կնիքը պիտի կրէ։

Կը հրաւիրենք թէ՝ մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաքնակ պատուարժան ազգայիս որ, բարեհաճին գնել սոյն օրացոյցն, զոր թէ՝ աժան գնած պիտի լինին և թէ՝ այս կերպիւ ալ հաստատութեան սատարած պիտի ըլլան։

ԱԶԳԱՔԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ երէկ տեղի ունեցաւ Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներու համատեղական մը։ Դաղած անդամոց ընտրութիւնը, նախագահութեամբ Պատրիարքական Դեր. Տեղապահին և ի ներկայութեան քուէհամարի քննիչներուն, որք Ժողովին կողմէ կարգուած էին։ Ժամ 5էն 8 քուէներն ընդունուեցան, յետ որոյ քուէատուփը բացուելով՝ քուէհամարի գործողութիւնն սկսաւ։ Քուաարկուածներն էր 75, որոց 63ը նամակաւ ղրկած էին իրենց քուէներն և 12ն ոգ անձամբ բերած էին։

Կրօնական Ժողովոյ համար կատարուած ընտրութենէն համեմատականի մնացած երկպատիկ ցանկին վրայ կատարուած քուէարկութիւնը հետեւեալ արդիւնքը տուաւ։

		ձայն
Տ.	Յովհաննէս Ծ. Վ. Արշարունի	55
»	Խաչատուր քհն. Դերձակեան	45
»	Վրթանէս » Պալեան	44
»	Վահան Ծ. Վ. Ցակոբեան	42
»	Սիմէոն եպիսկ. Սէֆէրեան	35
»	Գրիգոր քհն. Պէրպէրեան	35
»	Մելքիսեդեկ եպիսկ. Մուրատեան	31
»	Կարապետ Ա. Բ. Սանտալճեան	27
»	» » » Սեմեան	26
»	Տիմոթէոս եպիսկ. Սարգիսեան	17

Ասոնց մէջ Դեր. Սիմէոն եպիսկոպոս Սէֆէրեան և Տ. Գրիգոր քահանայ Պերպէրեան հաւասար քուէ ստացած ըլլալով, ըստ օրինի վիճակ ձգուեցաւ և վիճակը եղաւ Դեր. Սիմէոն եպիսկոպոսին։ Հետեւաբար ընտրութիւնն ամբողջացուելով առաւելագոյն քուէ ստացող հինգ եկեղեցական հարց անուններովն, կրօնական Ժողովը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

1. Դեր. Սիմէոն եպիսկոպոս Սէֆէրեան
2. » Հմայեակ » Դիմաքսեան
3. » Գրիգորիս » Ալէքսիճեան
4. Արժ. Ցակոբ Ծ. Վրդ. Աշտ
5. » Յովհաննէս » » Արշարունի
6. » Վահան » » Ցակոբեան
7. » Գէորգ » » Երէցեան
8. » Սահակ Ա. Բ. Տ. Սարգսեան
9. » Յովհաննէս » » Մկրտեան
10. » Խաչէն » » Փէշլիվանեան
11. » Արիստակէս Քահ. Մանդրէեան
12. » Վրթանէս » Պալեան
13. » Միքայէլ » Աշճեան
14. » Խաչատուր » Դերձակեան

Քաղաքական Ժողովոյ համար կատարուած ընտրութենէն համեմատականի մնացած երկպատիկ ցանկին մէջ կատարուած քուէարկութիւնն հետեւեալ արդիւնքը տուաւ.

		ձայն
1.	Յովհաննէս էֆ. Կրճիկեան	55
2.	Կարապետ » Էգնատեան	51
3.	Արսէն » Սրսէնեան	44
4.	Գրիգոր » Մոսրեան	43
5.	Պատրիկ » Կիւլպէնկեան	39
6.	Միսաք » Գայթանճեան	39
7.	Սմբատ » Քեռաթիպեան	37
8.	Գէորգ » Ասլանեան	35
9.	Անտոն » Հաճեան	35
10.	Ցակոբ » Պոյնաքեան	35
11.	Թադէոս » Մելտոմաքեան	32
12.	Գէորգ » Թօփալեան	30
13.	Մարկար » Ռնճեան	19
14.	Մկրտիչ » Խաչիկեան	10

Հետեւաբար ընտրութիւնն ամբողջացուելով առաւելագոյն քուէ ստացող եօթն ընտրելեաց անուններովն, Քաղաքական Ժողովը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

1. Մկրտիչ էֆ. Մանուկեան
2. Միհրան » Ցոմակիմեան
3. Տոքթ. Ա. » Սեդրաքեան
4. Աւետիս » Թրնկերեան
5. Յովհաննէս » Պոյաճեան
6. Գառնիկ » Համբարձումեան
7. Սահակ » Ղազարոսեան
8. Յովհաննէս » Կրճիկեան
9. Կարապետ » Էգնատեան
10. Արսէն » Արսէնեան
11. Գրիգոր » Մոսրեան
12. Պատրիկ » Կիւլպէնկեան
13. Միսաք » Գայթանճեան
14. Սմբատ » Քեռաթիպեան

Ընտրութեանց արդիւնքը Պատրիարքական Դեր. Տեղապահին կողմէ յատուկ գրութեամբ մը տեղեկացուեցաւ Ժողովոյ տամնապետ Վեհ. Գարրիէլ էֆէնտի Նորատունկեանի։

Ցնտեսական խորհուրդն իր երէկի նստին մէջ նկատողութեան առաւ Ազգ. Հիւանդանոցի բժիշկներուն հրաժարման խնդիրն, որուն վրայ բերանացի տեղեկութիւններ առաւ Հոգաբարձութեան անդամներէն Տոքթ. Եդուարդ էֆէնտի Մատիսէ։ Խորհուրդն որոշեց գրել Հոգաբարձութեան որ Հիւանդանոցին մէջ իրաց նախկին վիճակը պահուելով՝ պատասպարեալներն ու հիւանդները բժշկական խնամքէ զուրկ չը մնան մինչեւ որ հորդորը Սմեն Ս. Պատրիարք Հայրն ու Ազգ. Վարչութիւնն իրենց պաշտօնին գլուխն անցնելով առ այդ հարկ եղածն ի գործ դնեն։ Խորհուրդը նոյնպէս ծանոյց թէ պատրաստ է ի պահանջել հարկին ջակոլիլ Հոգաբարձութեան։

Բերայի կրթական խնամակալութեան հսկողութեան տակ Ցակոբ էֆ. Բաղրատունիի հաստատած Կիրակնօրեայ Առեւտրական վարժարանի աւարտական քննութիւնը պիտի կատարուի հրապարակաւ, վաղը, կիրակի, Ժամը 7ին, Աղջկանց արուեստանոցի սրահին մէջ ի Բերա։

Մաքրիգիւղի եկեղեցիին նորոգութեան ձեռնարկելու համար, Թագ. Խորհուրդը երկու ամսոյ չափ առաջ, տանտերերու պատուարժան ազգայիններէ բաղկացած հանգանակիչ մասնախումբ մը կազմած էր։

Սոյն մասնախմբի ջանքերուն շնորհիւ, եկեղեցիին նորոգութիւնը աւարտած է և բացումը պիտի կատարուի վաղը, կիրակի։ Այս առթիւ Արժ. Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան հաստատած է հանդիսաւոր պատարագ մատուցանելու՝ նուիրատուաց ննջեցեալներու հոգւոյն համար։

Նորոգուած եկեղեցին առաջուընէ շատ աւելի հաճոյանուն է վայելուչ է. և մասնախմբի անդամք թափորի չնորհակալութեան արժանի են իրենց բարեսէր ուխտաւորութեան համար, մանաւանդ Սարգիս էֆէնտի Մաճառեան որ ծախքերու խմբատուն մասակարարութեամբ և յաճախ անձնական զոհողութիւններով՝ ուխտաւորութեան մեծ բաժին մը տանձնեց եկեղեցիին գեղաճաշակ նորոգութեան մէջ։

Վսեմ. Նուբարեան էֆէնտիի աղջկան՝ Օր. Զարուհի Նուբարեանի հետ Սերգօ պէյ Պալեոզեանի ամուսնութեան առթիւ, զոր ծանուցինք արդէն, մայրաքաղաքս կը գտնուին Վսեմ. Մարտիրոս Էֆէնտի Պալեոզեանի կողակից տիկին Կիւլեանի Պալեոզեան, և իւր փեսայ Կիւլպէնկ էֆ. Կիւրիւնեան, ինչպէս նաեւ Տիկին Լեոնոֆէթ Պալեոզեան և Օր. Պալեոզեան։

Պալեոզեան և Նուբարեան ընտանիքներու միջեւ, այս ամուսնութեան առթիւ, գոյացած խնամութիւնը խնդութեամբ ողջունուած է ամեն անոնց կողմէ որոնք մօտէն կամ հեռուէն ծանօթ են անոնց համբաւին։ Պալեոզեան էֆէնտիները՝ ոչ միայն Իպոլիի Հայոց, այլ և ամբողջ նահանգին մէջ և օտարաց առջեւ առաջնակարգ դիրք մը գրաւած են իբրեւ կարուածատէր, իբրեւ մարիչ և հրթեմն իբրեւ նախագահ գրական, առեւտրական և այլ կարեւոր հաստատութեանց ու գործոն մասնակցութիւն մը ունեցած են ամեն կարեւոր ձեռնարկութեանց մէջ։ Սերգօ պէյ իր եռանդուն գործունէութեամբը՝ հետեւող կը հանդիսանայ իր մեծայարգ հօր օրինակին։ Օր. Զարուհի Նուբարեան, այժմ տիկին Պալեոզեան, անդրանիկ ու փայլուն չրջանաւարտներէն է Բերայի աղջկանց Արուեստանոցին որուն հաստատման ու զարգացման նախաձեռնարկ եղած է իւր Վսեմ. հայրը, Նուբարեան էֆէնտի։ Իր ընտիր բարեմասնութիւններովն, իր դաստիարակութեամբը և ծնողական յարգին տակ ստացած կրթութեամբը՝ տարակոյս չկայ թէ նորապսակ տիկինը Պոլսոյ հայ գեղեցիկ սեռին պատուաբեր մէկ ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ Իպոլիի հայ կանանց ընտրելագոյն դասակարգին մէջ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ԱՍՏՐԻԱ.

ՎԻԵՆՆԱ, 3 յունուար.—Կառավարական Ֆրէմդենպլատ լրագիրը կը հերքէ այն լուրը թէ Մաւսին-Բուչքին զօրավար Վիեննա գտնուած պահուն բանակցեր է Զարին ի Վիեննա այցելութեան նկատմամբ։

ՊՈՒԼԳԱՐԻԱ.

ՊԵԼԵՐՈՍ, 4.—Պ. Զանքով Սոֆիա գնաց։

ՖՐԱՆՍԱ.

ՓԱՐԻԶ.—Հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան գործին առթիւ անօրէն Պ. Ֆեյլիքս Մարթէնի հետ ձերբակալուեցան ոչ թէ Պ. Սերպան այլ Պ. Ռապէն, դերանօրէն և Պ. Անարէ, ճարտարագէտ նոյն ընկերութեան։

ԱԶԳԱՔԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ երէկ տեղի ունեցաւ Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներու համատեղական մը։ Դաղած անդամոց ընտրութիւնը, նախագահութեամբ Պատրիարքական Դեր. Տեղապահին և ի ներկայութեան քուէհամարի քննիչներուն, որք Ժողովին կողմէ կարգուած էին։ Ժամ 5էն 8 քուէներն ընդունուեցան, յետ որոյ քուէատուփը բացուելով՝ քուէհամարի գործողութիւնն սկսաւ։ Քուաարկուածներն էր 75, որոց 63ը նամակաւ ղրկած էին իրենց քուէներն և 12ն ոգ անձամբ բերած էին։

Կրօնական Ժողովո

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. — Ցառաջիկայ յունվար մեկէն պիտի սկսի հրատարակուիլ Սերպերէն Զուգէրոտէ Կլանէ կիսաշաբաթական թերթը, որուն համար արտօնութիւն տրուած է Նիկոտիմօ Սավիչ էֆէնտիի։

ՀԻՆԳԱՋ ուիտի գացող անձանց առողջական վիճակին վրայ հսկելու համար կայս. Իւսաէի մը համաձայն՝ առողջապահական վարչութեան մէջ «Ուխտաւորաց Ցանձնաժողով» անունով յանձնաժողով մը պիտի կազմուի։

ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ կանոնագրոյն կիրառման մասին կատարուած քննութիւնը աւարտած ըլլալով, պատրաստուած տեղեկագիրը պիտի մատուցուի ձեռնհասիչխանութեան։ Գնդապետ Տոքթ. Հիւսէյին Բէյզի պէյ ծրագիր մը մատուցանելով առաջարկած է որ ամէն տղայ հինգ տարին մէկ անգամ պատուաստուի եւ առ այդ յաւելում մը ըլլայ պաշտօնէից խումբին վրայ։ Նոյնպէս երկու կին պատուաստողներ ըլլան, իգական սեռին պատկանողները չափահասութենէն յետոյ պատուաստելու համար։ Այդ ծրագրոյն վրայ որոշուած է որ նոր կարգի պաշտօնէից համար ամսական 6000 ղրուշի նոր վարկ մը յատկացուի։ Մանգամայն ամսական 5000 ղրշ. որպէս զի կարելի ըլլայ 1250 տղայոց բաւականացող պատուաստի հիւթեր ձեռք բերել, զի այժմ մէկ հոլթէ կառնուի պատուաստն, որ 250 տղայոց հագիւ կը բաւէ և հարկ է հինգ հոլթեր ալ գնել։ Այդ անամոյշ գնման, պատսպարման և գործածելու համար ալ մէկ անգամուան յատուկ 40,000 ղրուշի վարկ մը յատկացնել։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Պրուսայի Սէօլէօզ գիւղին մէջ մինչեւ գեկտ. 22, տասնեւերկու օրէ ի վեր հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Ամալիսի մէջ գեկտ. 21ին քոլերայէ գէպք ու մահ չէ պատահած։

ՀԱՐՈՒԱՆԵԿԱՆ ԸՆԾԱՁ. — Իտալիոյ Նախարարապետ Պ. Քրիսպիի ազգական ամուսնութեան առիթիւ, մայրաքաղաքիս իտալական դաղթականութեան անդամք ատորգրութեան տետր մը բացած էին, ուսկից գոյացած գումարովը գոհարեղինաց յատուկ ոսկի արկղիկ մը գնուած է, արեւելեան ոճով, որ Օր. Քրիսպիին պիտի ղրկուի իբրեւ հարսանեկան ընծայ։

ՇՈՒԿԱՑԻՆ վերաշինութեան համար քաղաքապետութեան տեղեկագիրը տակաւին վաւերացած չէ բարձրագոյն իշխանութեան կողմէ։ Մանկէս կիսմնայ թէ կարելւոր առն մը առաջարկ մը մատուցեր է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, նոր զեղչ մը ընելու համար վերջին անգամ որոշուած գնոյն վրայ, պայմանաւ որ կասաբելի նուազուրդին մասնակցիլ ուզողները ցոյց տան իրենց վաւերական եկամտաբերագիրները։

ԹՐԱՄՈՒԷԻ ընկերութիւնը կը հաղորդէ մեզ դեկտեմբեր ամսուան (Ն. Տ.) հաշուեցոյցն, ուսկից կ'երեւի թէ իր երեք գիծերու հասոյթն եղած է 566,814.50 զրուշ ոսկիգրամ, հետեւեալ բաժանումներով. Պէշիքթաշի գիծ՝ 185,294.50, Պոլսոյ գիծ՝ 147,624.25 և Շեշլիի գիծ՝ 233,895.75 զրուշ։ Սոյն ամսուան հասոյթը, բաղդատմամբ նախորդ երեք տարիներու դեկտեմբերի հասոյթին հետ, հետեւեալ համեմատութիւնը ցոյց կուտայ. 87,270 զրուշ աւելի՝ 1891 դեկտեմբերի հասոյթէն, 75,228 զրուշ աւելի 1892ինէն և 71,791 զրուշ 1893ինէն։

ԱՆԳԼ. ԴԵՊՈՒՆԱՏԱՆ քարտուղարներէն Պ. Էլիբզ օր Պրուսա գացած էր, մայրաքաղաքս զարմաս։

ՆԱԽԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ. — Մէնդրաֆա շրջանաբ, որ կը պատկանի Ճօլի Վիբթորիա ընկերութեան, ընկղմեր է Մհսինայի մօտ, տասնմէկ անձեր խղդուեր են։

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հիւանդանոցներու դեղերու հայթայթման նուազուրդը վերջնապէս մնացեր է Պ. Տ. Մէզիբիի վրայ։ Իր գլխաւոր մրցակիցն էր Ծանոի էֆ։

ՎՈՒԱՔՁԷՆ ՊԷՑ, Խիվիյէի Կ. Պոլսոյ գործակալութեան տնօրէնը, Աղեքսանդրիա ուղեւորեցաւ, ուր պաշտօնի կոչուած է, ընկերութեան շրջենաւուց ուղեցոյցի փոփոխման առթիւ։ Այս տեղ իրեն յաջողցած է Պ. Բանթօրուլ։

ՊԷՐՈՒԹի քարափանց ընկերութիւնը աղիրագիր մը տալով ձեռնհաս իշխանութեան յայտարարած է թէ նաւահանգիստէն դուրս խարսխած նաւերէն կէս տուրք պիտի առնուի։ Այդ աղերագիր պայմանագրութեան համապատասխան գտնուելով, Բ. Դուռնէն հրահանգ խնդրուած է։

ԱՆԱՄՆԱԲՈՑԺԲ.— Տրապիզոնի, Պէրութի, Թոխատի և Զիլէֆչէի համար, ուր անանոյշ ներածութիւնն ու արտածութիւնը շատ է, անառնաբոյժ կարգուած են Խալիլ, Թէվֆիկ, Ֆաթգ ու Ցավսէփ էֆէնտիներն, որք մէկ տարուց շալ գայծնական փորձեր տեսած են Պրուսայի նահանգին մէջ։ Բէօթահիսի, Պանտրմայի և Բաղարքէօյի համար ալ Մէհմէտ Էմին, Մուհարրէմ ու Մէհմէտ Հասան էֆէնտիները պիտի կարգուին։

ԴՐՈՇՄԱԲՈՒՂԹԻ օրինաց համաձայն դրամական տուգանքի զատապարտուղներն եթէ այդ վճռոյն դէմ բողոքին, պիտի դիմեն Պետական Խորհրդոյ Նախնական դատարանին։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ պարտաց վարչութիւնը Պրուսայի շերամաբուծարան վարժարանէն հարիւր տրամ հունտ ստացած է ի Սուրիական Տրիպոլիս։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ բժշկական վարժարանին շրջանաւարտներէն մին և քաղաքային առնանաբուժական վարժարանի շրջանաւարտներէն երեքը Ֆրանսա պիտի ղրկուին ուսանելու առնանաբուժական ապարատներու թիւնն և միսերու քննութեան կարգը։

ՍՕՍԻԷԹԷ ՕԹՕՄԱՆ դրամատան վարչական խորհուրդը օրինակելի տնօրինութիւն մը ըրած է ի Նպաստ իր պաշտօնէից, խնայողական Մնտուկ մը հաստատելով անոնց համար։ Ընկերութիւնը նախ իր կողմէ 2000 ոսկի գումար մը դրած է որ իւրաքանչիւր աշխատաւորի պաշտօնավարութեան տարիներուն և մատուցած ծառայութիւնը համեմատութեամբ պիտի բաժնուի։ Խնայողութեան Մնտուկին պիտի յանձնուին նաեւ իւրաքանչիւր պաշտօնէի ամսաթոշակին հարիւրին տասը և դրամատունն ալ անոր հաւասար գումար մը պիտի յանձնէ, որով պաշտօնէից ամսաթոշակը 10 առ 100 յաւելում մը ունենցած պիտի ըլլայ, նեղութեան օրերու կամ ապագային գանձելի։

ՀԱՑԿԵՐՈՑԹ.— Հոլանտական դեսպան Պ. Բիբշի նախընթաց կիրակի հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ պարսկական դեսպան Միրզա Խատուլլահ Խանի, Գարատաղի գործակատար Պ. Պաքիշի, գուլկարական գործակատար Պ. Տիմիտրօֆի և ուրիշ հրաւիրեալոց։

ՄԷՐՍԻՆ-Ատանայի երկաթուղւոյն վարչական ժողովոյ անդամներէն Պատոն Վանտէօվռ մենաշնորհ խնդրած էր Ատանայէն մինչեւ Գօնիա երկաթուղի մը և Մէրսինի առջեւ նաւահանգիստ մը շինելու համար։ Ատանայի կուսակալութիւնը նկատելով որ գործը արդիւնք մը չէ ունեցած, ղրկած է այդ աղերագիրն որ յանձնուած է Աւուրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան։

ՀԱԼԷՊԱԼԻ երկրագործական ագարակին մէջ երկրագործական կայան (Մնասիօն Ագրանոմիք) մը պիտի հաստատուի, ինչպէս կայ Բարիզի մէջ։ Այդ հաստատութեան տնօրէն և գործնական փորձերու ուսուցիչ կարգուած է Այտընի նահանգին երկրագործական քննիչ Պեկեան էֆէնտի։

ԵԳԻՊՏԱՑԻ Զէյնէպ հանրի ժառանգորդաց միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնը Անատօլրի Դաղատկէրութեան կողմէ կարգադրուած ըլլալով, վաճառեալ Հալիմ փաշայի որդին՝ Սայիտ փաշա՝ Միսէվէռի կարգուած է։

ԷՐԷՃԼիի յունաց Մետրապոլիտ Տ. Եէրմանոս, որ հիւանդ էր, սկսած է ապաքինիլ։

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Զ. շրջանակին հիւանդանոցն, որ անցեալ տարի ի Թօփխանէ այրեցաւ, պիտի վերաշինուի։ Շինութեան գործն յանձնուած է Պ. Սօզամօր։

ԷՏԻՐՆԷի մէջ օդերը շատ մեղմ կերթան. տեղ տեղ անձրեւ տեղացեր է և երկրագործք կատարած են եղանակին յատուկ գործերը։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ հնախոյզ Պ. Կասթոն Թրօքար անցեալ շաբթու Հալէպ ժամանելով մէկ երկու օր մնացեր և յետոյ դէպ ի Պաղտատ ճամբայ ելեր է։ Պ. Թրօքար Մարտինի ու Մուսսլի ճամբով այդ քաղաքը պիտի երթայ ուրկից Պասրա պիտի ուղեւորի։ Պ. Թրօքար իր ուղեւորութեան պահուն պիտի այցելէ հնախուզական տեսակէտով կարեւորութիւն ունեցող վայրերը։

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին Եվգոֆի հաշուակալ կարգուած է Հալէպի Եվգոֆի հաշուակալ Իպրահիմ էֆէնտի։

ԹԷՕ.—Ճաքոնէն ճամբայ հանուած են այն թէյերը զորս երկրագործական նախարարութիւնը յանձնարարած էր, և որք Թուրքիոյ մէջ պիտի մշակուին։

ՍՂԵՐԴԻ ԳԻՒՂՕՐԱՑՔ

ՏԷՀԻ ԱԼԵՎԼՆԵՐՈՒՆԸՐԸ

Տէհի աւանի մասին արդէն բաւական տեղեկութիւնք հաղորդուած են Արեւելքի 3238 թիւ թերթին մէջ։ Այս անգամ բաւ կը համարինք միայն տեղւոյն երկու եկեղեցեաց եկամուտին վրայ խօսիլ։ Ինչպէս յայտնի է, Տէհ աւանը երկու եկեղեցի ունի. Ս. Յովհաննէս և Ս. Աստուածածին. իւրաքանչիւրը տարին տասը հազար ղրշ. եկամուտ մ'ունի, զի աւանին արտերուն և թէ այգիներուն 3/4ը եկեղեցեաց սեփականութիւն են. իսկ 1/4ը գիւղացւոց կը պատկանի. վերոյշեալ եկեղեցիք ունին առանձին եկեղեցականներ, որք իրենք կը սերտանեն և իրենք կը հնձեն եկեղեցական արտերը։ Այս երկու եկեղեցականներ ազգին հաշիւ չեն տար. նոյն իսկ իրենք գրել ու կարդալ չգիտեն. այս առթիւ մինչեւ ցարդ եկեղեցական ծախուց ելմտական տետր մ'ալ բացած չեն. երկու եկեղեցիներն ալ բաւ կապերտ չունին. ժողովուրդը քարերու վրայ կեցած կ'աղօթէ. Ս. Աստուածածին եկեղեցին ունի 3 կանթեղ եւ 3 աշտանակ. Ս. Յովհաննէս եկեղեցին՝ 8 աշտանակ, 9 կանթեղ, մէկ Աւետարան և մէկ Զայնքաղ շարական։ Եկեղեցականք հանդիսաւոր և տեղուանական օրերուն կը բերին զայնս իբր զարդ։ Աստուածածնայ եկեղեցւոյն սեղանը պատկեր չունի, քահանան պատարագ կը մատուցանէ, օծեալ վեմին վրայ 3 աշտանակ կանգնելով։ Այս եկեղեցւոյն մէջ տարին երեք, առաւելն չորս անգամ պաշտօն և պատարագ կը մատուցուի. երբ արարողութիւնը վերջանայ, Մահտեսի Ասիայ ազան, որ եկեղեցական է, պնակ բռնելով տեղացիներէն մասնաւոր նուէրներ կը ժողովէ. ոմանք 10, ոմանք 15, ոմանք 20, ոմանք 25 և այլք 30 ղրշ. տալով կը նպաստին եկեղեցւոյն պայծառութեանը. աւելորդ կը համարիմ ըսել թէ եկեղեցականն և իր տեղացիք կը բերին իրենց հետ այդ հանդիսաւոր օրերուն. այս հաշիւով եկեղեցւոյն տարեկան ծախքը իբր 250 ղրշ. է։ Բայց ո՞վ պիտի հարցնէ թէ այս տարւոյ եկեղեցւոյդ եկամուտն ի՞նչ էր, և ժողովրդեան կողմանէ նուիրուած գումարը ո՞րչափ եղաւ։

Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյն կամարներն ու սիւները՝ ներկայ տարւոյ Ս. Յարութեան տօնին օրերուն մէջ փլան։ Այս եկեղեցւոյն եկեղեցական է Մահտեսի Օհան որ բնաւ հոգացող չէ, այս ալ տարին 12,000 ղրշի մօտ գումար մը կատանայ եկեղեցւոյն եկամուտներէն և այս ղրամէն հագիւ 800 ղրուշը կը ծախսէ։ Անցեալ տարի երկու անգամ իւր քարաշէն տունը փլաւ, բայց նա առանց միջոց կորսնցնելու ի հիմանէ վերաշինեց։ Եթէ հարցնենք թէ ինչո՞ւ վարժարանին և եկեղեցւոյն չինութեան խնամատար չէք գտնուիր, իսկոյն յետագայ պատասխանը պիտի լսես իւր բերանէն. «Աչէ հունտապուէ, հուն չաղ չաղէ միաը պինը». փարթամութիւն քու էդ էվէլէ աչէչէրզըմ։ Թարմանութիւն «Զապցաքը կրտուած է, դուք ջրապցաքի քարին ճռողական ձայնի տեղն կորոնէք. դրամ չկայ որ ես առաջին անգամ ջրապցաքս նորոգեմ։ Այսինքն եկեղեցին նորոգեմ ըսել կուզէ։ Արդ թէ՛ վարժարանը և թէ եկեղեցին նոյն վիճակին մէջ են. պէտք է անշուշտ ասոր դարմանը. երբ Սգերդու վիճակը գործունեայ առաջնորդ մ'ունենայ, տարակոյս չկայ, որ տեղացւոց օրինաւոր պահանջումներն ի նկատի առնելով, նոյն վարժարանէն ելնող հայախօս և գիր ունեցող անձանց պիտի յանձնէ եկեղեցւոյն բանալիք. յայնժամ կը նորոգուի վարժարանը և եկեղեցին։

Ս. Ե. Գ.

Պատի անտի

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի ոստիկանութիւնը հրատարակած է իր տարեկան գործառնութեանց վիճակագիրն ուսկից կ'երեւայ որ 1894ին, Լոնտոնի մէջ, 15,000 պաշտօնեայ ունէր որոց թոշակին ընդհանուր գումարը կը հասնի 3,125,000 ֆրանքի։

Հանրակաքիրու թիւն է 10,500, որոց մէջ ուղեւորները կրանցուցած են 25,000 տեսակ առարկայներ. ասոնցմէ 1900ը քակներ են։ Պարկեշտ կառապաններուն, որոնք իրենց գտածները ոստիկանատուն յանձնած են, 60,000 ֆրանք պարգեւ տրուած է։

Ոստիկանութեան խմայ տրուած է 28,000 անձանց անյայտացումը, որոնց կէսը գտնուած է։ 19,000 դաղութիներ կատարուած են վերջացող տարուան միջոցին ի Լոնտոն։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՇԵՄՈՒԹԻՒՆ

Այս պահուս Լոնտոնի արքայական Աքսերիօմին մէջ ի ցոյց կը գնեն մանկամարդ աղջիկ մը Մա Լիլիան Մօրրիդ որ իր հաշուական տաղանդին կողմէ վար չիմնար ոչ ժաք Լոնտոնէն ոչ այն խեղճ Վէռնիէէն որուն վրայ վերջերս չատ խօսուեցաւ։ Մօրրիդ՝ ծննդեան ժամն ու թուականը ըսողին կը յայտնէ թէ որջուի վայրենիներ տարած է և չարիմուան որ օրը ծնած։ Աչքերը կապուած ըլլալով միանգամայն կը խօսայ թէ տանա, թէ տանինօ և թէ թուպի. ճարտարի գժուար գործողութիւններ ալ կ'նէ։ Այս երեւոյթները դրօսնցուցիչ են միայն։ Դանի մը տարու առաջ Պ. Ասֆրեա Պինէ մեծ հաւատներու վրայ իր մէկ գիրքին մէջ կը յիշատակէր Լիլիան Մօրրիդէն աւելի զարմանալի պարագաներ։ Զուքէրդոր անուն մէկը յաջողած է, առանց տեսնելու, վարել տասնըվեց խաղ միւնոյն ժամանակ։

ՀԵՆԵԼԱՆԻԻՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լուրը Հռոմէն կուգայ և վերապահութեամբ կը պատմուի։ Հեծելանիւով մկըրտութեան մը պատմութիւնն է, Ս. Պետրոս եկեղեցւոյն մէջ կատարուած։

Հայրը, որ կատաղի հեծելանորդ մրն է, նորածին մանուկը պառկեցուցեր է պզտիկ օրօրոցի մը մէջ, դայն հեծելանիւն անցուցնելով, զոր ինք կը վարէր։ Կնքահայրը, կնքամայրը և տասնըւոր հրաւիրեալներ զանազան ձեւով հեծելանիւներով կը հետեւէին անոր։ Խուռն բազմութիւն մը, ճամբուն վրայ լեցուած, կը ծափահարէր։ Այս եղական թափորով հասեր են եկեղեցի։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. կայս. Պանքայի Երկաթուղիի պարտատոմսերուն ամբողջական բրամէանները կը ծախսուին Պոլսոյ գործակալութեան քով (Թանրն խան)։ 3—10

Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ, Բերայի ու Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի, 26 դեկտ. (7 նոյեմբ. Ն. Տ.)։

ԹՐԱՄՈՒԷԻՑ ԸՆԿ. Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Ցուցակ դեկտեմբեր 10)22ին քաշուած վիճակահանութենէն ելած 1340 պարտատոմսերու թիւերուն.

Մէկ բաժնեթուղթնոց պարտատոմսերու թիւեր

21 23 24 25 26 27 28 30 31 33 34 36
37 38 39 40 41 42 43 128 129 130 131
133 134 137 138 139 140 142 143 144
145 147 148 149 150 485 486 487 488
490 491 492 493 494 495 496 497 498
499 500 501 502 504 505 774 775 776
777 778 779 780 781 782 783 784 785
787 788 789 790 792 793 1195 1196
1198 1199 1200 1202 1203 1204 1205
1206 1208 1209 1210 1211 1212 1213
1214 20218 20219 20220 20221 20222
20223 20224 20225 20226 20227 20228
20229 20230 20231 20232 20233 20234
20235 20236 20237 20430 20431 20432
20433 20434 20436 20437 20438 20439
20440 20441 20442 20443 20444 20446
20447 20448 20449 20450

Հինգ բաժնեթուղթնոց պարտատոմսերու թիւեր

2501-2505 2506-2510 2511-2515 2516-2520
2776-2780 2781-2785 2786-2790 2791-2795
2971-2975 2976-2980 2981-2985 2986-2990
3336-3340 3346-3350 3351-3355 3356-3360
4066 4070 4071-4075 4076-4080 4086-4090
4521-4525 4526-4530 4536 4540 4696-4700
4701-4705 4706-4710 4711-4715 5051-5055
5056-5060 5061-5065 5066-5070 5291-5295
5296-5300 5301-5305 5311-5315 5531-5535
5541-5545 5546-5550 5551-5555 6556-6560
6561-6565 6566-6570 6571-6575 6776-6780
6781-6785 6786-6790 6791-6795
21176-21180 21181-21185 21186-21190
21191-21195 21261-21265 21266-21270
21271-21275 21276-21280 21501-21505
21506-21510 21511-21515 22571-22575
22576-22580 22581-22585 22586-22590
22591-22595 22596-22600 22601-22605
22606-22610

10 բաժնեթուղթնոց պարտատոմսերու թիւեր

7121-7130 7131-7140 7261-7270 7271-7280
7791-7800 8591-8600 8601-8610 8941-8950
8951-8960 9121-9130 9131-9140 9181-9190
9191-9200 9281-9290 9291-9300
10621-10630 10631-10640 10661-10670
10671-10680 23341-23350 23351-23360
23621-23630 23631-23640 23831-23840
25551-25560 25571-25580 25971-25980
25981-25990 26661-26670 26671-26680
27461-27470 27471-27480 27781 27790
27791-27800

20 բաժնեթուղթնոց պարտատոմսերու թիւեր

14301-14320 14941-14960 16201-16220
17741-17760 18941-17960 18121-18140
18681-18700 19341-19360 28321-28340
28381-28400 28461-28480 29341-29360
29901-29920 29981-30000 31181-31200
31721-31740 31841-31860 31861-31880
32401-32420 32461-82480 35001-35020
35061-35080 35141-35160 35801-35820
36521-36540 38321-38340 38561-38580

Այս պարտատոմսերն ունեցողները կը հրաւիրուին ներկայացնել զանոնք, թիւ 45 տոկոսի կտրոնը կտրուած, 1895 յունվար 4էն սկսեալ (Ն. Տ.) երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը կէս օրէն հետ ժամը 2 էն 4, ընկերութեան կեդրոնատեղին, ուր պարբերներն այսօրուընէ իրենց տրամադրութեան տակ կը գտնուին։

Այս պարտատոմսերուն զանձումը, իւրաքանչիւրն 5 օսմ. ոսկիի և անոնց փոխանակումը տոկոսաբեր պարտատոմսերու հետ, յանձնման թուականէն տասնըհինգ օր հետը պիտի կատարուին։

Վիճակահանութեան մէկ տեղեկագիրը յանձնուած է տնօրէնութեան բարտուղարին ուսկից բաժնեհաւերները կրնան տեղեկութիւն ստանալ։ 2—3

ԵՒ՝ ՀԱՍԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒՆ ՀԱՂՊԵՂԻ

Ս Ի Ր Ա Ն Ա Ն Ի

ՏՀՂ. ՊԱԿՏ ԿԱՆՈՒԿ ԴԱՂՊԵԱՆ

ԴԻՐՍԵ.— ՄԿՐՏՈՒՄ ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ

Մեծադիր եւ 139 էջեր է բաղկացեալ սոյն հատոր թրաշարժ վիպասանութիւնը, որ վաշառութեան արարքները կը պատկերացնէ, արժան է ամէն զատ ազգասոյց ընթերցմանը։

Դինն է 5 ղուրուշ։ Կը վաճառի ամէն հայ գրավաճառաց քով։

207 5—10

«Քիմիական յոյժ բազմաթիւ տարբերութիւնները ընելով մեր դրագարանէրուն մէջ ծախսուած քսենակներուն վրայ, օգտակար կը կարծենք մասնաւոր լիշատակ ունիլն մը ընել Մ. Ն. Մինիոթի քսենակին համար որ նշանաւոր է ճշմարտապէս գերազանց յատկութեամբը իր արարման տեսակէտով որ ուղղակի կը հասնի ազէկ գինիէ մը։ Մեր տարբերած մեծերն ու ընտրութիւնները Գ. Ն. Սինիոթի երեք տեսակ քսենակներուն վրայ, Ցոյց կուտան մեզ յայտարարել թէ այս երեք տեսակները պատրաստուած են գինւոյ ալրոլ եւ գերծ են արհեստական արարէ։ Գաղղայ տեսակին զոր Գ. Ն. Մինիոթի առաջնակարգ կանուանէ, իր գերազանց յատկութիւնները կը պարտի մանաւանդ իր անուշ հոտին որ հետեւանքն է այն գինիին գերազանց յատկութեանը որ ծառացած է անոր պատրաստութեան եւ հինութեանը։ Իրրեւ ընդհանուր հետեւութիւն կը բերնաք կանեալ յայտնել թէ Գ. Ն. Մինիոթի ֆիրիկեան քսենակ՝ ըսուած քսենակը իրաւի պատուական է եւ պատիւ կը բերէ արեւելեան արհեստագործութեան, ուստի հասարակութիւնը կրնայ զործածել զ'ին կատարեալ վստահութեամբ։ Ստորագրեալ Տոքթ. Բ. ՍԻՆԳԼՕՍ

Ճարտարապետ. բիմիագէտ վկայեալ Զուրիխի հանրապետին ու բազմաթիւս եան վարժարանաց»։ Ստորագրեալ ԲԻԼԻՆ ԱԲԷԼԻՆ

Եղծուեալ փոքր քիմիագէտ՝ Զ. շրջանակի Ստորագրութեան ու Գերմանիոյ, Աւստրոյ-Հունգարիոյ եւ Հելվետական գիտնականներուն, անդամ կայ. բժշկական ընկերքի Գեան եւ Պորտ, գիտնականներ ընկերութեան, Փարիզի առաջատարակ գ, քի իսկական եւ գերազարձական ընկերքի Գեան ց եւայլն։

Կ. Պոլիս 17 սեպտ. 94 155

ՅԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ԴԱԼԱԹԻՈՅ

Դեկտ. 24 5 Ցունվ.

Անուանական Դրամագրուխ	Թղթոյ Անուանական Դիները	Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոյ	Թուականը	Ընթացիկ Դիներ Դոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,133,372	100	1	Քոնսոլիտ Ոէրի A	1331	— —	65 20
» 10,241,043	100	1	» » B		— —	43 30
» 30,332,311	100	1	» » C		— —	30 30
» 43,963,396	100	1	» » D		28 12	28 15
Ֆ. 793,000,000	400	—	Բումիլիի երկաթուղի	1370	124 50	125 75
Ա. Ո. 4,545,000	100	4	Օսմանիէ	1300	— —	98 —
Ֆր. 135,631,130	500	4	Բրիոլիէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500 (դրամագրուխ, նոր-մուրի)	5	Մարսային Պարտաձուղք	1836	— —	— —
Ա. Ո. 10,000,000	20 10		Պանք Օսման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22 11		Ֆրէյտի ժէնէրալ Օսման	1869	—	10 23
Ա. Ո. 600,000	10 6		Պանք տը Քոնդանդինոպլ	1872	— —	4 12
» 600,000	10 5		Սօս. Օթ. տը Շանմ է տը Վալ.	1872	— —	5 20
Ֆր. 14,000,000	140 140		Բաժնեթղթ. Լաբրիսմի Հանթին	1873	— —	34 —
» 15,000,000	500 300		Ռնատոլրի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	361 —
» 80,000,000	500 500	5	Երկաթուղիք (Պարտաձուղթ.		177 —	177 20
Օ. Ո. 200,000	20 8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	— —	8 10
Ֆր. 709,506	500 500	5	(Պարտաձուղթ		— —	396 —
Ֆր. 100,000,000	500 200		Օսմ. Ռէժի	1333	— —	21 —
Ա. Ո. 110,000	1.40 1.40	6	Օսմ. Մրկարէթ	1392	— —	1 87
Օ. Ո. 440,000	11 5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1333	— —	7 55
Ֆր. 20,000,000	500 500		Զրի Ընկերութիւն, Տէրբան	1332	— —	395 —

Թիւեր (Բրիմ) Մի Դրամ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան հասնող 1000 հատ	2	—
1 ամսուան հասնող	5	—
1 օրուան հասնող	—	80
Թէյ	—	—
Կանիպի (Հէվալէպիզ)	—	40
ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՐԳ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	1/8
Փարիզ » Ֆր.	22	63 3/4
Վիեննա 8 օրուան Ֆիորր.	11	15
Պերլին 3 » Մարք.	18	—

Թիւեր	Դրամ	Դրամ
ԹԻՒԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ ՎՐԱՅ		
8 օրուան հասնող 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան հասնող »	5	75
ԸՆԹԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	12
20 Ֆրանկնոց	88	05
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Բրիտիից	51	15
Բուլղ Ալթաղրամ	8	33
Մէջիտիէ	108	26
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	98	—
Տպրոն Ղարաձիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԵՔ

ՓԱՐԻԶ 4 Ցունվ.			ԼՕՆՏՈՆ 4 Ցունվ.		
Քոնսոլիտ Սմմ. B Կնիկ. Ֆր.	— —	—	Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	50
» » C » »	28	60	» » B »	43	75
D (Բացուած »	25	65	» » C »	28	25
D (Դոցուած »	25	67	D (Բացուած »	25	31
Բումիլիի երկաթուղի »	126	—	D (Դոցուած »	25	31
Բրիտիզի »	— —	—	Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % երբշրեալ.	98	25
Մարսային Պարտաձուղք »	515	—	» » 1894 3½ % եզբ. Հրկ.ով	102	75
սմանիէ »	448	75	Պանք Օսմանի (վճարեալ) »	16	81
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	476	25	Այտընի երկաթուղի »	12	37
Պանք Օսմանի (անուանկին.) »	678	43	Միացեալ Եգիպտական »	102	50
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	101	80	Անանմնաշնորհեալ » »	— —	— —
» » 3½ % »	107	90	Անգլ. Քոնսոլիտ »	103	93
» Իտալական »	87	05	Ռանթ Հելլենական 5 % »	29	50
Բրէսի Լիոնէ »	837	50	» » 4 % »	31	50
Բրէսի Ֆոնսիէ »	928	75	Պուլկար. Փոխառ. 6 % »	88	50
Քոնդու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

180

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԴՍՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293 630
ՀԱՍՈՑԹ 1893 ՏԱՐԻՈՑ 1,076,015

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՑԹ 1893 ՏԱՐԻՈՑ 2,789,437

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց ձկրնան վստահաբար դիրենք ներկայացնել. Նաև քիչը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վճասին 20,000,000 ֆրանկ ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ, 500,000 **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ջրգնացուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ցանկացողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Պէյ փոչտա խան դետնայարկ թիւ 33 և 34 սենեակներն, առ ԴԱՒԻԹԻԿ Յ. ՍԵՐՈՒԲԵԱՆ Գործակալ։ Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութիւն

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴԱՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Կ'ԴՐՈՆՎԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ

ՂԵՀԷՄՓՍԹ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԵՊԷՄԲԵՐ 1310
ԿԱՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԻՕՑ, ՂԱԼԱԹԻՈՅ 28

NEVRALGIES ԴԷՄԱՅԱՆ, ՍՏՈՄԱԳՈՅԻ ԴԱՍԱՐԻՒՐ, կամանց Ջ. ԽՏՈՒԹԻՒՆ, եւ գլխոյն բոլոր ցաւերուն ամենագործիւն կը մուծին առ նուազն մէկ ժամու մէջ ՏՈՔԹ. ՔՐՈՆԻԷի ՀԱՅԱՏՊԱՆԱՅԻՆ ԴԵՂԱՑԱՅՏԵՐՈՎ

Տուփը 3 ֆր. ուղարկեն ձրիաբար ոչ ոքի։ Փարիզ՝ Դէպ. Փոպիրի, 23, Մոնէ փոստոց եւ ամէն լաւ դեղարանոցներու մէջ։

MA COGNAC FRANÇAIS PUR ANALYSÉ

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ԾԱՏԿԱՆԻՆ

Ֆրանսական ճշմարիտ եւ զուտ քոնիաք Պօրտօ նաճանգին Ռեիմնեօն Վինիրոլ եւ Ժօնգաք բորանոցներու անանուն ընկերութեանց։

ԺՕՆԶԱՔ ՊՈՐՏՕ
Հիմնեալ է 1871 Հիմնեալ է 1848

Այս քոնիաքները սրոնք ուղղակի ֆրանսայէն կուգան, Բարիզ քաղաքին քիմեագիտական Աշխատանոցի պետ Պ. Շ. ԺԻՐԱՐԻ կողմանէ վերլուծուած են։

Իւրաքանչիւր չիշ կը կրէ մի էթիքէթ որոյ վրայ կը գտնուի իւրաքանչիւրը տեսակին լուծման վկայական որ վաւերացնել է Ֆրանսական կառավարութեան եւ Բարիզու Օսմանեան ընդհանուր Հիւպատոսին պաշտօնական կնիքներով։

Այս ըմպելեաց արտադրութեան վայրն եւ ճշմարտապես զուտ ըլլալն այսպէս բացատրելէն երաշխաւորեալ լինելով, պէտք չի մնար ուրիշ գովեստներ դնել, ուստի կը բաւականանք հաստատութեան ծանուցանել միայն այս ընտիր ըմպելեաց յատկանիշերը եւ Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին որ է մեր ընդհանուր գործակատար Պրք. Բ. ՀՈՎԱՍ եւ Ընկերութեան մթերանոցը, Պոլիս Վիթալ խան թիւ 3։

Վերոյիշեալ ընկերութեանց անօրէն եւ վարիչ
Մօրիս Ամբէր

12 շիշ պարունակող իւրաքանչիւր սընտուկ կը վաճառուի ըստ տեսակին 30. 42. 48. 60. 72. 84 եւ 90 ֆրանքի։

Վ. ԳԱՍԱԲԵԱՆ էֆէնտիի դեղօրէից մթերանոցը. Պոլիս, Պանչէ քարու։

Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս ուրիշ գլխաւոր դեղօրէից եւ նպարեղինաց վաճառատուներու։

Շիշով վաճառում եւս փոքր թիւ տարբեր գնով։

ՇՈՒԳԵՆԱԻԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱԼԹԱՐԵԱՆ

Ե. ԲԱԼԻՒ ԸՆԴ

Մարսելիա և Պարսկաստան

Ակբաստ յոգնաւոր Պարսում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսուն, Կիրասոն և Տրապիզոն յունվ. 11ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Անաբէլ յոգնաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունվ. 15ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Մուհանէ փողոց Թ. 108
1054

ԱՌՍԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒԳԵՆԱՒԻ
Երբէ-Լեա-Բէ-ն Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէսայի ՄԷՋ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՒ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Արպատն	2000	Ֆրամինկո	1600	Բարէրմս	3200
Անճէլս	3000	Կարիլէս	5500	Բաէտլէ	1700
Աբօլս	5500	Կիրանս	2200	ԲլանՇ	1500
Աբկս	2300	Կօզս	1800	Բօլս	1000
Արիսոպ	3000	Կրօանս	2200	Քուիրդ	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Միարդս	4400
Գօրսինս	2200	Հուտպկս	3000	Ռինպլտս	3200
Գրաս	2000	Հինտու	7000	Ռոլս	3000
Գլէֆֆալս	8800	Համպէր	1200	Ռօմէս	3500
Դէլլս	2600	Այակս	5000	Ռօգարիս	3500
Դալիրաս	2500	Ջիանս	2300	Սալէրնս	4000
Դամէս	2400	Քէլս	2000	Մանդիակս	8200
Դաս	2000	Բոլբինս	4 00	Սաֆս	2000
Դամս	2700	Քարնս	2200	Սիրլիս	2000
Զիրակս	5000	Լէս	2000	Սարէնտս	4300
Գլիս	5500	ԼէբանՍս	4500	Թ. Ռիվրսն	3000
Դօլորտաս	3400	Լիվերնս	3000	Թուրաս	1200
Տիպս	1500	Մարս	1500	Թալիս	2800
Տամինս	2500	Մարէնկս	4300	Թարբիս	900
Տուրս	1800	Մարգէլս	3500	Ուրպինս	5000
Տրաբս	2100	Միլս	2000	Վալինտրնս	5000
Էպանամս	2600	Մուրինս	3100	Ելտս	3600
Եկտրաաս	3000	Նէլս	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրս	3200	Որլանտս	3000	Տիվայնինս	200
Տլանս	2600	Օմէլս	5000	Զմրնս	200
Ֆարբն	800	Օգրանս	4500	Զէրս	1.0
Ֆիտս	700	Ոդրս	2000	Մասրիսս	1.0
		Էֆիրբրն Մօնարբ	8000		
		Բիրմբրն Մօնարբ	8000		
		Լբրինն Մօնարբ	8100		

Վալերոբրնս յոգնաւը, նաւապետ Ճօնսան, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 23ին և յունուար 5ին հոս կոպասուի։

Էրբրս յոգնաւը նաւապետ Ուաթսն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ և յունուար 4ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա
39

ՔԻՆԱՐՏ (CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒԳԵՆԱՒՈՑ

Ամէն ուրբաթ երեկոյ Նիւ-Եորք Լիվերբուլ և Սաութ-Եմբտն Գլասկու

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գասկոնիա	4845
Էտրուրիա	7718	Պէնինտ	4531
Մէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարանոն	2403
Բավարիա	5587	Աղաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Մարակոնա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սինիա	4557	Բալտիրա	2144
Այէբրս	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորոգգօ	1855
Շէբբուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՆԷ գործակատար
Thomas C. Joly
Այլիքսանտրա խան, թիւ 401
Ղալաթիա 932

SANTAL SALOLÉ LACROIX
ԳԱԲՍԻԻԼՆԵՐԸ
Միզային գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամէնէն ազդուն և ամենալաւ իւրացնելին է։
Վաճառատեղին դեղարան Լագրուա, 76, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ.
Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն մէջ։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
ՈՐՈՇ ԳԻՆ
Վերոյիշեալ ապահովագրական ընկերութիւնքս կանոնաւոր հաշուեփարգարտում ի՝ ԿԱՆՈՆՑ ՀԱՅՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁԵՌՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱԻ, 50%—60% զեղչով։
Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձեղինաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մրցում արհամարհելով
ՈՐՈՇ ԳԻՆ

HUILE HOGG
ՄՕՐԻՒ ԹԱՐՄ ԶՈՒՐՎ. Դանուած. ամենէն ազդեցիկը, ամենէն անսորժանելիը եւ ամենէն սենգարարը։ Աշխարհի բոլոր ի վերայանձնարարուած
Կը բուժեն՝ ԱՆՔԱՐԻՆՈՒԹԻՒՆ, ԹՈՒԼԱԽՏ, ՈՍԿՐԱՓՏԷՈՒԹԻՒՆ, ՓՏԱԽՏ, ՏՂՈՅ ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆ.—Եռանկիւն սրուակ.—20կ, 2, Քասթիլիոն փողոց, ՓԱՐԻԶ, եւ դեղարաններ։

EMULSION HOGG
ԻՐՕՖՈՍՖԻԴ ՏԷ ՇՕ
ԵՒ ՏԷ ՍՈՒՏ
Հոգ ծիան իւղի քէմ այն անմերուն համար որը բնական իւղը չեն կրնար խմել։

KONIAK MICHIOTH
MARQUE PRIVILÉGIÉE
ΜΗΧΙΩΤΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΙΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
قونياق ميخيوتي
فوق العادة في اسبانيا
ربقابدن خارج
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS
Ալիր Բ. Բոֆֆոր
Երեք սատղով չիը 30 ղրուշ, — երեք սատղով 1/2 չիը 15 ղրուշ։ Երկու սատղով չիը 18 ղրուշ։ Մէկ սատղով չիը 12։ Մանրիւռ և գինեվաճառ չիը 12 ղրուշ։

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՈՒՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ էր Էլեբրոնատէլի, Պանէ փողոց, Ամ- 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Լիոն»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԷԱՆ։
Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր անօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 42

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 25/7 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 26/8 Պէթերսպուրգիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Գիրէնոնի ճամբով
Դշ. 27/9 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 27/9 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոս, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 28/10 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր 29/11 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։
ԱԶԴ.— Դեկտ. 26/8, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 605

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE
պարարտացած պիսի ՈՒԹՈՎ մեռամբ
CH^les FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

Հաստատեալ 1852 Ի ԿԼՕ-ԱՆԵՐԿԻՆ, 8 ՄՆԱԲԱՅԹ Հաստատեալ 1852
Ի ՊԱՂԷՆ-ԳԱՐՄԻՆ, 1. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքռուկ լինելու որ նատանան ակռանէր հարարատելու, ուկ ոնգամէն ամենատատիպ ցաւած ակռանները, ոսկի, աղամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերանի և ակռայի ամէն կերպ ախտերն և կը բաշեն առանց ցաւ զգացնելու։

(Բայի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտեան մինչեւ երեկոյ։ 38

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԽԱՉԳՈՒԼԵԱՆ
MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն էլեւատոր աղտոց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն հրկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կատարուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմգան և խիստ մեծաքանակ տեսակ թէյեր Ձինաստանի, Ճափոնի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերբնորդ հատաւորութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գնիրուս անհամեմատ ժամանութեամբ մեզ մատուցան առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալուս համար ընդարձակած ենք մեր մերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ մետուլներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն որ քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է՝—ղղջմտութիւն ընելու, չափ և գնոց մասին։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք Մեր ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆն ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱՉԳՈՒԼԵԱՆ Ճէյլ պէյ խան թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԻ
ԿԻՐԱԿՈՐԵՆ Ց ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
1894 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 5ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 13

Վոսֆորէն Լքող ընթացքներ

2 — ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹր. Իսկ.Մրկ.Ր.Հս. Պէպ.Ա.Ն. Գրչ. Օրկ.Պշր.
2 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրկ. Պշր.
2 — Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.
2 — Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնկր.Զէնկ. Պէյլ.Գգկ.
2 40 Պէյզ.Բշպ.ԵՆԹ.Զպգ.Գնլ.Պօյճ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ. Արն.Զնկ.Պէյլ.Օրկ.Գգկ.Պշր.Դապ.
2 45 ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹր.ՍԱՆ.Մրկ.Պյճ.Ր. Ա.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրկ.Պշր.
3 15 Ա.Հս.Գնտ,Վանն,Զէնկ,Պէյլ Գգկ,Պէշկ։
2 45 Ր.Ա.Գվ.ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէր,Բշպ.Զպգ. Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ
3 30 ԵՆՄ. Մզրպ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆԹ. ՍԱՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրկ.Պէշրկ.
4 45 Պէյզ, Բշպահ, Զպգ,Գանլ, Ա.Հս,Գնտ,Վնր, Զնկ, Պէյլ,Գգկ,Պշկ։
4 30 ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.ՍԱՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրկ.Պշր.
5 45 ԵՆՄ.Մէգ. Պէօյ.Թրպ.Պէյզ-ԵԷՆԹ,ՍԱՆ.Մրկ. Պօյճ. Ր.Հս. Պէպ, Արնվ, Գրչ.Օրկ, Պշկ,
7 — Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտ.Պէպ.Արնվ.Զնկ.Պէյլ.Օրկ. Գգկ.Իսկ. Պշր.
7 — ԵՆՄ.Մէգ.ՊէօյԹրպ.Պէյզ.Բշպ.ԵՆԹ.Մրկ.Գնլ. Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արն.Զնկ.Պէյ.Օրկ.Գգկ Պշր.Իսկ
7 45 Ա.Ր.Գվ.ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.Մրկ. Ր.Հ. Պէպ.Արն.Գրչ.Օրկ.Պշր.
8 45 ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ. Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա. Հս. Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.
9 — ԵՆՄ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹր. ՍԱՆ. Պօյ.Ր. Հս. Պէպ. Արն.Գրչ.Օրկ.Պշկ.
9 45 ԵԷՆՄ, Մէգ, Պէօյ, Թրպ, Պէյզ. Բշպ. Զպգ. Գնլ,Ա.Հս. Գնտ, Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ,
10 15 ԵՆՄ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.Մրկ. Ր. Հս.Պէպ. Արն.Գրչ.Պշկ.

Կամուրջէն Վոսֆոր Դիմող ընթացքներ

3 — Պէշկ. Օրկ, Գրչ. Արնվ. Պէպ-Ր.Հս. Էվիր-ՍԱԷն.ԵԷՆԹ.Թրպ.Պէօյ. Մէգպ. ԵԷՆՄ.
3 15 Պշկ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հ. Գնլ. Զպգ. Բշպ.Պէյզ.
3 40 Գապ.Պշկ.Իսկ.Գգկ.Օրկ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ. Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.ԵՆԹր.Բշպ, Պրպ.Թրպ. Պէօյ. Մզպ.ԵՆՄ.
4 15 Պշկ.Օրկ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ,ՍԱՆ.ԵՆԹր. Թրպ.Պէօյ,Մզպ.ԵՆՄ.
4 45 Պշկ. Գգկ. Պէյ. Զէնկ. Վնր. Գնտլ. Ա Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ.Պէյզ.Թրպ, Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.
5 20 Գպպ.Իսկ.Պշկ.Գգկ,Օրկ.Պէյլ.Զնկ.Արվ. Գնտ, Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպգ.Մրկ.
5 15 Պշկ.Օրկ.Գրչ,Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ԵՆԹր. Թրպ. Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.Ր.Ա.Գվ.
6 — Գապ.Պշկ.Օրկ,Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս. Մրկ. ԵՆԹր. Պէգգ. Թրպ.Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.
7 — Պշկ.Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.ԱՐ.Հ.Պօյճ. ԵՆԹր.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.
8 30 Պշկ.Օրկ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ԵՆԹր. Թրպ. Պէզպ.ԵՆՄ.
9 10 Պշկ.Օրկ. Արվ. Գնտ. Ր.Հս, Պօյճ.Գանլ. ԵՆԹր. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.Ր-Ա.Գվ.
10 5 Գապ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Զպգ. Բշպ.Պրպ.Մզպ,Ր.Ա.Գվ.
10 20 Պշկ.Օրկ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ՍԱՆ. ԵՆԹր.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.ԵՆՄ.
10 50 Գապ.Պշկ.Օրկ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Հնտ, Ա.Ր.Հսր. Գնլ.Մրկ.ԵՆԹր,Բշպ.Պրպ.Պէպ.ԵՆՄ.զացող շգ.Ն պիտի հաղորդակցի.
11 10 Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ. Բշպ.Պզգ.
11 20 Պշկ.Պէպ.Ր.Հս,Մրկ.ՍԱՆ.ԵՆԹր. Թրպ, Պէօյ, Մզպ.ԵՆՄ.Գանլ.
11 30 Պշկ.Գգկ.Օրկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Պէպ.
12 15 Պշկ.Օրկ.Գրչ. Արվ. Պէպ.